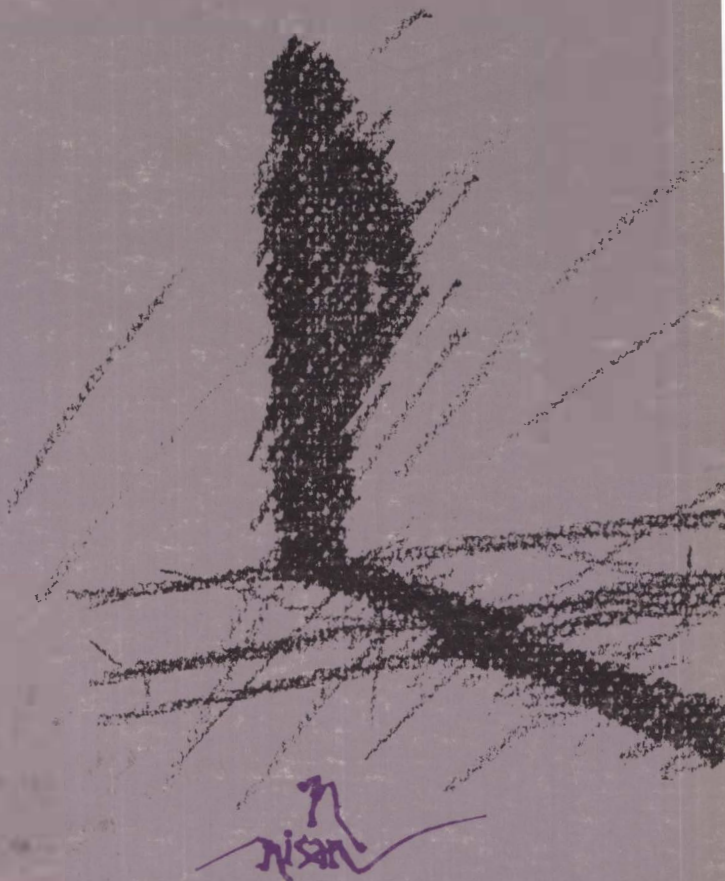
RAY BRADBURY

SON YAYA

Türkçesi: İrma Dolanoğlu

RAY BRADBURY

SON YAYA

İÇİNDEKİLER

Sis Düdüğü	5
Küçük Katil	15
Tırpan	39
Uzun Yağmur	57
Son Yaya	75

SİS DÜDÜĞÜ

Orada, soğuk suda, karadan uzakta, her gece sisin gelmesini bekledik ve sis geldi, pirinç makineyi yağladık, taş kuledeki sis fenerini yaktık. Kendimizi kurşuni gökyüzünde iki kuş gibi hissederek, McDunn ve ben ışığı gönderdik, kırmızı, sonra beyaz, sonra yine kırmızı, yalnız gemileri gözlemek için. Eğer ışığımızı görmezlerse, o zaman da Ses'imiz vardı, pus parçaları içinden titreyen Sis Düdüğü'müzün büyük, derin çığlığı, martıları, dağılan oyun kâğıtları gibi ürkütüp kaçıran, dalgaları yükselten, köpürten.

«Bu yalnız bir hayat, ama alıştın artık, değil mi?» diye sordu McDunn.

«Evet,» dedim. «Neyse ki seninle konuşmak güzel.»

«Yarın karaya çıkma sırası sende,» dedi, gülümseyerek, «bayanlarla dansedip cin içersin.»

«Burda yalnız kalınca ne düşünüyorsun, McDunn?»

«Denizin gizlerini.» McDunn piposunu yaktı. Soğuk bir Kasım akşamı saat yediyi çeyrek geçiyordu, ışık, kuyruğunu yüzlerce ayrı yönde sallıyor, Sis Düdüğü kulenin yüksek gırtlağında hırıldıyordu. Kıyının aşağısında yüz milden önce hiç kasaba yoktu, sadece ölü topraklardan yalnız başına denize gelen bir yol, üzerinde birkaç araba, kayamıza uzanan iki millik soğuk su ve tek tük gemiler.

«Denizin gizleri,» dedi McDunn düşünceli düşün-

celi. «Okyanus, şaşkın, kocaman bir kar tanesidir, biliyor musun? Hepsi başka binbir biçimde, binbir renkte yuvarlanır, kabarır. Garip. Bir gece, yıllar önce, burda yalnızdım, denizdeki bütün balıklar şurda yüzeye çıktılar. Birşey, yüzüp körfeze gelmelerine neden olmuştu, titriyor gibiydiler. fenerin ışığına bakıyorlardı, kırmızı, beyaz, kırmızı, beyaz, ışıkta tuhaf gözlerini görüyordum. Birden ürperdim. Büyük bir tavus kuyruğu gibiydiler, geceyarısına kadar kıpır kıpır. Sonra, hiç ses çıkarmadan, kayıp gittiler, milyonlarca. Düşünüyorum da, belki, kimbilir, onca mil boyunca tapınmak için gelmişlerdir. Garip. Ama, kulenin, gözlerine nasıl göründüğünü bir düşünsene, sudan yetmiş fit yüksekte, çevreye saçtığı Tanrı - ışığıyla, canavarsı bir ses çıkararak. Bir daha geri gelmedi bu balıklar, ama, aklına bir an olsun. kendilerini Tanrının huzurunda sandıkları gelmiyor mu?»

Ürperdim. Denizin uzun, kurşuni çayırlığına baktım, hiçbirşeye, hiçbiryere uzanmayan.

«Deniz yolu.» McDunn piposunu tüttürdü sinirli sinirli, gözlerini kırpıştırarak. Sabahtan beri sinirliydi ama nedenini söylememişti. «Bütün makinelerimiz ve şu denizaltı aygıtları denen şeylerle bile, batmış kayaların asıl dibine ayak basmamız onbinlerce yüzyıl sürer, ordaki masal krallıklarını ve gerçek korkuyu bilmemiz. Düşün bir kere, orda, aşağıda hâlâ İsa'dan önce 300.000 yılındalar. Biz borazanlarla ortalıkta gösteriş yaparken, birbirimizin ülkesini, başını kesip biçerken, onlar denizin altında yaşıyorlardı, on iki mil derinde, soğukta, bir yıldızın kuyruğu kadar eski bir zamanda.»

«Evet, bu eski bir dünya.»

«Gel. sana özel bir şey söyleyeceğim.»

Konuşa konuşa seksen basamağı tırmandık. Tepede, McDunn, dökme camda yansıma yapmasın diye odanın ışıklarını söndürdü. Fenerin iri gözü vızıldıyordu,

yağlanmış yuvasında rahatça dönerek. Sis Düdüğü sürekli çalışıyordu, her onbeş saniyede bir.

«Sesi bir hayvan gibi, değil mi?» McDunn kendi kendine başını salladı. «Geceleyin çığlık atan büyük, yalnız bir hayvan. Burda, on milyar yılın kenarında oturarak, Derinler'e sesleniyor, Burdayım, Burdayım, Burdayım. Ve Derinler karşılık veriyor, evet, veriyor. Üç aydır burdasın, Johnny, onun için seni hazırlasam iyi olur. Yılın bu zamanında,» dedi, karanlığı ve sisi inceleyerek, «birşey fener kulesini ziyarete gelir.»

«Şu balık sürüleri mi?»

«Hayır, bu başka birşey. Sana bir türlü söyleyemedim, çünkü bana kaçık diyebilirdin. Ama bu gece artık söylemem gerek, çünkü eğer takvimim geçen yıldan doğru işaretliyse bu gece gelmesi gerek. Ayrıntılara inmeyeceğim, kendin görmelisin. Burda otur yeter. İstersen, yarın eşyalarını toplayıp karaya giden motora biner, arabanı burundaki sandal iskelesinin oraya parkeder, küçük kasabaya geri döner, ışıklarını geceleyin açık tutarsın. Sana ne soru sorabilirim, ne de suçlayabilirim. Üç yıl oluyor, bunu doğrulamak için yanımda ilk kez biri var. Bekle ve gör.»

Ara sıra fısıltıyla konuştuğumuz bir yarım saat geçti. Beklemekten sıkılınca, McDunn bazı düşüncelerini bana anlatmaya başladı. Sis Düdüğü üzerine bazı kuramları vardı.

«Yıllar önce bir gün, bir adam soğuk, güneşsiz bir kıyıda yürüdü, gelip okyanusun sesi içinde durdu ve dedi ki, «Sudan seslenecek bir ses gerek, gemileri uyarmak için; bir tane yapacağım. Bütün zamanlar gibi, hep varolan sis gibi bir ses yapacağım; bütün gece yanımda duran boş bir yatak gibi, kapıyı açıp girdiğin boş bir ev gibi, sonbaharda yapraksız ağaçlar gibi bir ses yapacağım. Güneye uçan kuşlar gibi bir ses, bağıran, Kasım rüzgâ-

rı gibi, sert soğuk kıyıdaki deniz gibi bir ses. Öyle yalnız bir ses yapacağım ki, kimse özlemeyecek, kim duyarsa yüreği kan ağlayacak, ocaklar daha sıcak görünecek, uzak kasabalarda onu duyan herkese evde olmak daha güzel gelecek. Kendime bir ses ve bir araç yapacağım, Sis Düdüğü diyecekler, duyan herkes sonsuzluğun hüznünü, yaşamın kısalığını anlayacak.»

Sis Düdüğü çaldı.

«Bu öyküyü,» dedi McDunn sessizce, «bu şey neden her yıl fenerkulesine geliyor açıklamak için uydurdum. Sis Düdüğü çağırıyor onu, sanırım, o da geliyor...»

«Ama-» dedim.

«Ssst!» dedi McDunn. «Orada!» Başını Derinlere doğru salladı.

Birşey fenerkulesine doğru yüzüyordu.

Dediğim gibi, soğuk bir geceydi; yüksek kule soğuktu, ışık gidip geliyor, Sis Düdüğü sökülen pusun içinden sesleniyor, sesleniyordu. İlerisi iyice seçilemiyordu. ama derin deniz gece toprağına doğru yol alıyordu, düz ve sessiz, boz çamur rengi; ve biz ikimiz burda, yüksek kulenin içindeydik ve orda, uzakta, önce bir çalkantı, ardından bir dalga, bir yükselme, bir kabarcık, biraz köpük oldu. Ve sonra, soğuk denizin yüzünden bir baş çıktı, büyük bir baş, koyu renkli, kocaman gözler, sonra bir boyun. Ve sonra —bir gövde değil— ama daha çok, daha çok boyun! Baş, biçimli, güzel, koyu bir boyun üstünde sudan tamı tamına kırk fit yükseldi. Ancak o zaman gövdesi. siyah mercan, kabuk ve ufak su böceklerinden yapılmış küçük bir ada gibi, yer altından belirdi. Kuyruk bir göründü bir kayboldu. Başından kuyruk ucuna kadar, canavarın doksan veya yüz fit olduğunu hesapladım.

Ne dediğimi bilmiyorum. Birşey söyledim.

«Sakin ol, oğlum, sakin ol,» diye fısıldadı McDunn.

«Bu olanaksız!» dedim.

«Hayır, Johnny, *biz* olanaksızız. *O*, on milyon yıl önce olduğu gibi. *O* değişmedi. *Biz* değiştik, kara değişti ve olanaksızlaştı. *Biz!*»

Ağır ağır, büyük koyu bir görkemle yüzüyordu, buzlu sularda, uzaklarda. Sis, çevresinde gidip geliyordu, ara sıra biçimini silerek. Canavarın gözlerinden biri kocaman ışığımızı yakaladı, tuttu ve geri yansıttı, kırmızı, beyaz, kırmızı, beyaz, yüksekte duran ve ilkel bir kodla mesaj yollayan bir disk gibi. İçinde yüzdüğü sis kadar sessizdi.

«Bu bir tür dinazor!» Trabzana tutunup yere çömeldim.

«Evet, kabileden biri.»

«Ama onlar öldüler!»

«Hayır, sadece Derinler'e gizlendiler. En derin Derinler'in derinliklerine. Ne kadar güzel bir söz, değil mi Johnny, gerçek bir söz, çok şey ifade ediyor: Derinler. Dünyadaki bütün soğukluk, karanlık, derinlik var böyle bir sözün içinde.»

«Ne yapacağız?»

«Ne mi yapacağız? İşimiz bu, gidemeyiz. Ayrıca burda, karaya ulaşmaya çalışan kayıklardan daha güvencedeyiz. Bu şey bir destroyer kadar büyük, bir o kadar da çevik.»

«Ama neden buraya geliyor?»

Bir dakika sonra yanıtımı aldım.

Sis Düdüğü çaldı.

Ve canavar karşılık verdi.

Milyonlarca yıllık su ve pusun içinden bir çığlık koptu. Öylesine yalnız, öylesine acılı bir çığlıktı ki, başım, bedenim titredi. Canavar kuleye haykırdı. Sis Düdüğü çaldı. Canavar yine kükredi. Sis Düdüğü çaldı. Canavar büyük dişli ağzını açtı, içinden gelen ses Sis

Düdüğü'nün sesiydi. Yalnız, engin, uzak. Issızlığın sesi. görünmez bir deniz, soğuk bir gece, ayrılık. Ses buydu.

«Artık,» diye fısıldadı McDunn, «neden buraya geldiğini biliyorsun.»

Başımı salladım.

«Bütün yıl boyunca, Johnny, o zavallı canavar orda, denizde bin mil uzakta yatıyor, belki on iki mil derinde, ömrünü tüketiyor, belki bir milyon yıl yaşındadır, bu bir tek yaratık. Düşünsene, bir milyon yıldır bekliyor; sen o kadar bekleyebilir miydin? Belki de türünün son örneğidir. Bana öyle geliyor. Her neyse ve insanlar karaya gelip bu fenerkulesini yapıyorlar, beş yıl önce. Ve Sis Düdüğünü koyuyorlar, çalıyorlar düdüğü, kendini uykuya gömdüğün yere doğru çalıyorlar, orda eskiden senin gibi binlercesinin olduğu bir dünyanın deniz anılarına doğru, ama artık yalnızsın, sana göre olmayan bir dünyada yapayalnız, gizlenmen gereken bir dünyada.

«Ama Sis Düdüğü'nün sesi gidip geliyor. gidip geliyor ve Derinler'in çamurlu tabanında kıpırdanıyorsun, gözlerin iki ayaklı kamera mercekleri gibi açılıyor ve hareket ediyorsun, yavaş, yavaş, çünkü omuzlarında okyanusun suyu var, ağır. Ama o Sis Düdüğü binlerce mil suyu aşıp geliyor, boğuk ve tanıdık, karnındaki fırın alevleniyor, kalkmaya başlıyorsun, yavaş yavaş. Morina ve golyan balıklarıyla besleniyorsun, denizanası sürüleriyle, yavaşça yükseliyorsun güz ayları içinden, sisin başladığı Eylül'den, daha çok sisli Ekim'den, düdük hâlâ seni çağırıyor ve sonra Kasım sonunda, iç basıncını her gün ayarladıktan sonra, saat başı birkaç fit daha yükselerek, yüzeye yaklaşıyorsun. hâlâ canlısın. Yavaş ilerlemen gerek; birdenbire yüzeye çıkarsan patlarsın. Onun için yüzeye çıkman üç ay alıyor, sonra da soğuk

suların içinden fenerkulesine yüzmen birkaç gün daha. Ve işte ordasın, orda, gecede, Johnny, yaratıkların en büyüğü, bir canavar. Ve burda seni çağıran fenerkulesi, senin boynun gibi uzun bir boynu var, sudan yukarı çıkan, senin gövden gibi bir gövdesi, ve hepsinden önemlisi, seninki gibi bir sesi. Şimdi anladın mı Johnny, anladın mı?»

Sis Düdüğü çaldı.

Canavar karşılık verdi.

Anladım, bildim - milyonlarca yıl yalnız başına beklemek, hiç dönmeyecek birinin dönmesini beklemek. Denizin dibinde milyonlarca yıllık yalnızlık, ordaki zamanın çılgınlığı, gökler sürüngen - kuşlardan temizlenirken, anakaralarda bataklıklar kururken, tembel - hayvanlar ve uzun - dişli kaplanlar günlerini doldurup kömür yatakları haline gelirken ve insanlar dağların üstünde beyaz karıncalar gibi koşuşurken.

Sis Düdüğü çaldı.

«Geçen yıl,» dedi McDunn, «şu yaratık döne döne yüzdü, döne döne yüzdü, bütün gece. Yaklaşamadan, şaşkın, bana kalırsa. Belki de korkmuş. Biraz da kızgın, bu kadar yolu geldikten sonra. Ama ertesi gün, beklenmedik biçimde, sis kalktı, güneş doğdu, gökyüzü bir resim kadar maviydi. Ve canavar sıcaklıktan ve sessizlikten öteye yüzdü ve geri gelmedi. Sanırım, bir yıldır bunu düşünüyor, her yanından evirip çeviriyor.»

Canavar şimdi sadece yüz yarda ötedeydi, o ve Sis Düdüğü birbirlerine sesleniyordu. Işık vurdukça, canavarın gözleri ateş ve buz oluyordu, ateş ve buz.

«Hayat böyle işte,» dedi McDunn. «Biri, hiç gelmeyecek biri için hep bekler. Biri, birşeyi onun kendisini sevdiğinden daha çok sever. Ve bir süre sonra o şey neyse yoketmek istersin, seni artık üzmesin diye.»

Canavar fenerkulesine doğru fırladı.

Sis Düdüğü çaldı.

«Bakalım ne olacak,» dedi McDunn.

Sis Düdüğü'nü kapattı.

Bunu izleyen sessizlik anı öylesine yoğundu ki yüreğimizin, kulenin cam bölmesi içinde çarptığını duyuyorduk, fenerin yavaş, yağlı dönüşünü.

Canavar dondu kaldı. Büyük, lamba gibi gözlerini kırpıştırdı. Ağzı açılıp kapandı. Bir gürleme koyuverdi, yanardağ gibi. Başını bir o yana, bir bu yana çevirdi, sanki artık sise karışan sesleri arar gibi. Fenerkulesine baktı. Yine gürledi. Sonra gözlerini ateş bürüdü. Şahlandı, suları dövdü ve kuleye doğru atıldı, gözlerinde kızgın bir acı.

«McDunn!» diye bağırdım. «Düdüğü aç!»

McDunn düğmeyi arandı. Ama açarken bile, canavar şahlanıyordu. Dev pençelerini gördüm, parmaksı çıkıntılar arasında pırıldayan balıkpulu perdeler, kuleye saldırıyordu. Acılı başının sağ tarafındaki dev göz önümde bir kazan gibi pırıldıyordu. sanki içine düşecektim, çığlık çığlığa. Kule sarsıldı. Sis Düdüğü haykırdı; canavar haykırdı. Kuleyi kavradı ve camı parçaladı, cam üzerimize yıkıldı.

McDunn kolumu yakaladı. «Aşağıya!»

Kule sarsıldı, titredi ve bel vermeye başladı. Sis Düdüğü ve canavar kükredi. Basamakları yuvarlanırcasına indik. «Çabuk!»

Kule üzerimize doğru bükülürken zemine vardık. Basamakların altından küçük taş mahzene girdik. Kayalar üzerimize yağarken binlerce sarsıntı oldu; Sis Düdüğü birden sustu. Canavar kuleye saldırdı. Kule yıkıldı. Birbirimize sarıldık, McDunn ve ben, sıkıca, dünyamız parçalanırken.

Sonra bitti, karanlıktan ve denizin soğuk taşlara vurmasından başka hiçbirşey kalmadı.

Bu ve öteki ses.

«Dinle,» dedi McDunn sessizce. «Dinle.»

Bir an bekledik. Sonra duydum. Önce hava kuvvetle emildi, sonra kocaman canavarın yası, şaşkınlığı, yalnızlığı üzerimize çöktü, tepemize; gövdesinin iğrenç kokusu havayı doldurdu, mahzenimizden bir taş kalınlığı uzaklıkta. Canavar soludu, inledi. Kule gitmişti. Fener gitmişti. Onu milyonlarca yıl öteden çağıran şey gitmişti. Canavar ağzını açıyor, korkunç iniltiler koyuveriyordu. Bir Sis Düdüğü'nün sesleri, üstüste, üstüste. Ve açık denizdeki gemiler, feneri bulamadan, hiçbirşey göremeden, ama o gece geçerken bunu işitince, düşünmüş olmalılar: 'İşte, yalnız ses, Yalnız Körfez'in düdüğü. Herşey yolunda. Burnu dolandık.'

Ve bu bütün gece sürdü.

Güneş sıcak ve sarıydı ertesi akşamüstü, kurtarıcılar gelip bizi üzeri taşla örtülü mahzenimizden çıkardıklarında.

«Yıkıldı işte, o kadar,» dedi McDunn üzgün üzgün. «Birkaç büyük dalga çarptı, o da yıkılıverdi.» Kolunu çimdikledi.

Hiçbirşey görünmüyordu. Okyanus dingin, gök maviydi. Yalnız, yıkılan kulenin taşlarını ve kıyıdaki kayaları kaplayan yeşil maddeden yayılan pis bir deniz yosunu kokusu vardı. Sinekler vızıldıyordu. Okyanus boş kıyıyı yıkıyordu.

Ertesi yıl yeni bir fenerkulesi yaptılar, ama o zamana kadar, küçük kasabada bir iş bulmuş, evlenmiştim, güz geceleri sarı sarı parıldayan küçük sıcak bir evim vardı, kapıları kilitliydi, bacası tütüyordu. McDunn ise gece fenerinin bekçisi oldu, bu kez betondan yapılmasını istemişti. «Neme lazım.» diyordu.

Yeni fenerkulesi Kasım'da bitti. Bir akşam geç sa-

atte arabamla oraya gittim, park ettim, kurşuni sulara bakıp yeni düdüğün sesini dinledim, dakikada bir, iki, üç, dört kez çalıyordu, orda, uzakta, kendi kendine.

Ya canavar?

Bir daha geri gelmedi.

«Gitti,» dedi McDunn. «Derinler'e geri gitti. Bu dünyada hiçbirşeyi çok sevemeyeceğini öğrendi. En derin Derinler'e gitti, bir milyon yıl daha beklemek için. Zavallı yaratık! Orda bekliyor, orda bekliyor, insan, bu acınası küçük gezegende gelip geçerken. Bekliyor, bekliyor.»

Arabamda oturdum, dinledim. Ne fenerkulesini ne de Yalnız Körfez'deki ışığı görebiliyordum. Sadece Düdüğü duyuyordum, Düdüğü. Düdüğü. Seslenen canavara benziyordu.

Orda oturdum, keşke söyleyebileceğim birşey olsa, diye düşündüm.

KÜÇÜK KATİL

Yavaş yavaş öldürüldüğü düşüncesi tam olarak ne zaman aklına geldi bilemiyordu. Geçen ay boyunca, inceden inceye, ufak belirtiler, ufak kuşkuları olmuştu; içinde deniz akıntıları kadar derin bir şeyler kıpırdanmıştı, dümdüz bir tropikal su kütlesine bakıp, suya girmeyi istemek ve tam akıntı bedenini sürüklerken, yüzeyin altında canavarların, görünmeyen, şişkin, çok-kollu, keskin yüzgeçli, uğursuz ama kaçılmaz yaratıkların yaşadığını görmek gibi.

Oda çevresinde bir isteri dalgası halinde yüzüyordu. Üzerinde keskin araçlar dolaşıyordu, sesler vardı, steril beyaz maskeli insanlar. Adım, diye düşündü, adım ne?

Alice Leiber. Aklına geldi. David Leiber'in karısı. Ama bu onu rahatlatmadı. Bu sessiz, fısıldaşan, beyaz insanlarla yalnızdı, içinde büyük bir acı, bulantı ve ölüm korkusu vardı.

Gözlerinin önünde öldürülüyorum. Ama bu doktorlar, bu hemşireler bana gizli bir şeyler olduğunun farkında bile değiller. David de bilmiyor. Kimse bilmiyor, benden ve - katilden, küçük caniden başka.

Ölüyorum ama bunu onlara anlatamıyorum. Gülüp geçerler, sayıklıyorum sanırlar. Katili görecekler, ellerine alacaklar, ölümümden sorumlu olduğu akıllarına

bile gelmeyecek. Ulu Tanrım, burda ölüyorum, ama öyküme inanacak kimse yok, herkes benden kuşkulanıyor, beni yalanlarla rahatlatmaya çalışıyor, ne olduğunu bilmeden gömüleceğim, yasımı tutacaklar ve beni yok edeni kurtaracaklar.

David nerde acaba? diye düşündü. Bekleme odasında, sigara üstüne sigara içiyor, ağır ağır işleyen saatin uzun tiktaklarını dinliyordur şimdi.

Birdenbire bedeninin her yerinden ter fışkırdı, ardından da can alıcı bir çığlık. Şimdi. Şimdi! Hadi öldürsene, diye haykırdı. Hadi, hadi, ama ölmeyeceğim! Ölmeyeceğim!

Bir boşluk oldu. Bir yokluk. Acı ansızın kesildi. Bitkinlik ve karanlık bastırdı. Bitmişti. Aman Tanrım! Kurşun gibi yere saplandı ve kara bir hiçliğe çarptı, sonra bir başka hiçliğe, sonra bir ötekine, bir ötekine daha...

Ayaksesleri. Yumuşak, yaklaşan ayaksesleri.

Uzaktan bir ses, «Uyuyor. Rahatsız etme,» dedi.

Bir tüvit, bir pipo, tanıdık bir traş losyonu kokusu. David yanıbaşındaydı. Onun arkasındaysa Dr. Jeffers ve temiz kokusu.

Gözlerini açmadı. «Uyumuyorum,» dedi usulca. Bir şaşkınlık, bir iç rahatlaması: konuşabiliyordu, ölmemişti.

«Alice,» dedi biri, David'di bu, kapalı gözlerinin ardında, yorgun ellerini tutuyordu.

Katille tanışmak ister misin, David? diye düşündü. Onu görebilir miyim diye soran sesini duyar gibiyim, göstermekten başka çarem yok.

David başında duruyordu. Gözlerini açtı. Oda bir noktaya odaklandı. Güçsüz elini kaldırıp, örtüyü çekti.

Katil David Leiber'a küçük, kırmızı yüzlü, mavi

gözlü bir dinginlikle baktı. Gözleri derin ve pırıl pırıldı.

«Şuna bak!» diye bağırdı David Leiber gülümseyerek. «Çok güzel bir bebek!»

Dr. Jeffers, karısını ve yeni doğmuş çocuğunu eve götürmek için geldiği gün David Leiber'ı bekliyordu. Bürosunda, Leiber'a oturmasını işaret etti, bir puro uzattı, kendi de bir tane yaktı. masasının kenarına iliştı, uzun bir süre ciddi ciddi purosunu tüttürdü. Sonra boğazını temizledi, doğruca David Leiber'a baktı ve konuştu, «Karın çocuğunu sevmiyor, Dave.»

«Ne!»

«Onun için oldukça zor oldu. Bir süre şefkate çok gerek duyacak. O zaman pek birşey söylemedim ama doğum odasında isterikleşti. Tuhaf şeyler söyledi - bunları yinelemek istemiyorum. Diyeceğim şu ki, kendini çocuğa karşı yabancı hissediyor. Bak, bu işi belki bir iki soruyla açığa çıkarabiliriz.» Bir an purosundan bir nefes çekti, sonra, «Bu 'istenen' bir çocuk muydu, Dave?»

«Neden soruyorsun?»

«Çok önemli.»

«Evet. Evet, 'istenen' bir çocuktu. Birlikte tasarladık. Alice öyle mutluydu ki, bir yıl önce.»

«Hmmm. Bu, işi daha da güçleştiriyor. Çünkü çocuk önceden tasarlanmasaydı, durum annelik düşüncesinden nefret eden bir kadınınki gibi basit olurdu. Ama, bu Alice'e uymuyor.» Dr. Jeffers purosunu dudaklarından çekti. eliyle çenesini ovuşturdu. «O zaman, başka birşey olmalı. Belki çocukluğuna gömülü birşey şimdi çıkıyor ortaya. Ya da Alice'in doğumunda olduğu gibi, olağandan fazla acı çekmiş ve ölümle burun buruna gelmiş bir kadının geçici kuşku ve güvensizliği bu belki de. Sorun buysa zamanla düzelir. Yine de sa-

na söylemem gerekir diye düşündüm, Dave. Eğer, keşke çocuk ölü doğsaydı gibi şeyler söylerse, bunu hoşgörüyle karşılamana yardımcı olur. İşler yolunda gitmezse , üçünüz birlikte bana uğrayın. Eski dostları yeniden görmek beni sevindirir. Hadi bakalım, bir puro daha al, bu da - bebek için.»

Aydınlık bir bahar akşamıydı. Arabaları geniş, üç şeritli bulvarlar boyunca homurdanıyordu. Mavi gökyüzü, çiçekler, sıcak bir rüzgâr. Dave konuşup duruyordu, purosunu yaktı, yine konuşmaya başladı. Alice kısa, yavaş karşılıklar veriyordu, gezinti ilerledikçe biraz daha rahatlayarak. Ama bebeği, Dave'in kafasındaki garip sızıyı dindirecek denli sıkıca, şefkatle, bir anne gibi tutmuyordu. Kucağında taşıdığı porselen bir heykelcikti sanki.

«Ee.» dedi, sonunda, gülümseyerek. «Adını ne koyalım?»

Alice Leiber yeşil ağaçların kayıp gidişini izledi. «Karar vermek için daha çok erken. Bence özel bir isim buluncaya kadar beklemek daha iyi. Dumanı yüzüne üfleme.» Cümleleri aynı tonda, ard arda sıralıyordu. Son cümle hiç bir anaç azar, ilgi veya kızgınlık ifadesi taşımıyordu. Dilinin ucuna gelmişti, o da söylemişti.

Koca, huzursuzca puroyu pencereden fırlattı. «Affedersin,» dedi,

Bebek, annesinin kolunun kıvrımında yatıyordu, yüzü güneş ve ağaç gölgeleriyle değişerek. Mavi gözleri, yeni mavi bahar çiçekleri gibi açıktı. Minik, pembe, esnek ağzından ıslak sesler çıkarıyordu.

Alice bebeğine bir göz attı. Kocası kadının ürperdiğini hissetti.

«Soğuk mu?» diye sordu.

«Rüzgâr. Pencereyi kapa istersen, David.»
Rüzgârdan da fazlaydı. Pencereyi yavaşça kapattı.

Akşamyemeği.

Dave, çocuğu odasından getirmiş, yeni satın alınan mama sandalyesinin yastıklarla desteklenmiş bir köşesine oturtmuştu.

Alice, çatal ve bıçağının hareketini seyrediyordu. «Mama sandalyesine oturacak kadar büyümedi daha,» dedi.

«Orda oturması eğlenceli oluyor ama.» dedi Dave, keyfi yerinde. «Herşey eğlenceli zaten. Ofiste bile. Boğazıma kadar siparişe battım. Kendimi toparlamazsam, bir onbeş bin daha yapacağım bu yıl. Hey, Ufaklık'a baksana. Çenesi salya içinde!» Peçetesiyle bebeğin ağzını silmek için uzandı. Gözünün ucuyla Alice'e baktı, ilgilenmiyordu bile. İşini bitirdi.

«Sanırım pek ilginç değildi,» dedi tabağına dönerek. «Ama bir annenin öz çocuğuyla biraz ilgilenmesi gerekir herhalde!»

Alice hızla başını kaldırdı. «Böyle konuşma! Özellikle onun önünde! Daha sonra, gerekiyorsa.»

«Daha sonra mı?» diye bağırdı. «Önünde, arkasında, ne fark eder?» Birden sakinleşti, yutkundu, üzülmüştü. «Pekâlâ. Tamam. Seni anlıyorum.»

Yemekten sonra, bıraktı kocası bebeği yukarı çıkarsın. Ona çıkarmasını söylemedi; bıraktı.

Aşağı indiğinde, onu radyonun yanında buldu, duymadığı bir müzik dinliyordu. Gözleri kapalıydı, tavrı, şaşkın, kendi kendini sorguya çeken birininki gibiydi. Belirdiğinde irkildi.

Ansızın ona doğru gitti, yanına, yumuşak. hızlı; eskisi gibi. Dudakları onu buldu, tuttu. David donakaldı.

Bebek gittiği için, üstkata, odanın dışına, Alice yeniden soluk almaya, yeniden yaşamaya başlamıştı. Özgürdü. Fısıldıyordu, hızlı hızlı, sonsuzca.

«Sağol, sevgilim, sağol. Değişmediğin için, güvenilir, hep güvenilir olduğun için.»

Güldü. «Babam, 'Oğul, ailene iyi bak!' demişti.»

Siyah, pırıl pırıl saçını boynuna yasladı, bitkin. «Fazlasıyla iyi baktın. Bazen keşke ilk evlendiğimizdeki gibi olsak diyorum. Sorumluluk yok. bizden başka hiçbirşey yok. Bebek de.»

Adamın elini eline bastırdı, yüzünde olağanüstü bir beyazlık.

«Oh, Dave, eskiden yalnız sen ve ben vardık. Birbirimizi korurduk, şimdiyse bebeği koruyoruz, ama o bizi korumuyor. Anlıyor musun? Hastanede yatarken, bir sürü şeyi düşünecek zamanım oldu. Dünya kötü.»

«Öyle mi?»

«Evet. Öyle. Ama yasalar bizi buna karşı koruyor. Yasa olmadığı zaman da sevgi üstleniyor koruma işini. Sevgim seni incitmemden koruyor seni. Bana karşı, tüm insanlara karşı korunmasızsın, ama sevgi seni gözetiyor. Senden korkmuyorum, çünkü sevgi, tüm kızgınlığını, doğal olmayan güdülerini, nefretlerini, olgunlaşmamış yönlerini yumuşatıyor. Ama ya bebek? Sevgiyi bilmek için henüz çok küçük, veya bir sevgi yasasını, veya herhangi bir şeyi. biz öğretene dek. Onun için korunmasızız.»

«Bir bebeğe karşı mı?» Kadını uzaklaştırıp usulca güldü.

«Bir bebek doğruyla yanlış arasındaki farkı bilir mi?» diye sordu kadın.

«Hayır. Ama öğrenir.»

«Ama bir bebek öylesine yeni, öylesine töre tanımaz

ve vicdanı öylesine özgürdür ki.» Durdu. Kollarını indirip hızla döndü. «Şu gürültü? Neydi o?»

Leiber odaya bakındı. «Ben duymadım.»

Kütüphane kapısına baktı. «Orda,» dedi, yavaşça.

Leiber odayı geçti, kapıyı açtı, kütüphanenin ışıklarını yakıp söndürdü. «Hiçbirşey yok.» Ona geri geldi. «Yorgunsun. Doğruca yatağa - hemen şimdi.»

Birlikte ışıkları söndürdüler, konuşmadan, sessiz basamakları yavaşça tırmandılar. Tepeye vardıklarında kadın özür diledi. «Sorumsuzca konuştum sevgilim. Bağışla. Çok bitkinim.»

Anladığını belirtti.

Kadın kararsızca çocuk odasının önünde durdu. Sonra pirinç tokmağı sertçe çevirdi, içeri girdi. Adam onun karyolaya aşırı bir dikkatle yaklaşıp aşağı baktığını ve yüzüne tokat vurulmuş gibi katılaştığını gördü. «David!»

Leiber ilerleyip karyolaya yöneldi.

Bebeğin yüzü kıpkırmızı ve terliydi; küçük pembe ağzı açılıp kapanıyor, açılıp kapanıyordu; gözleri delici bir mavilikteydi. Elleri havada çırpınıyordu.

«Oh,» dedi Dave, «ağlamış, o kadar.»

«Öyle mi?» Alice Leiber dengesini kaybetmesin diye karyolanın parmaklığına tutundu. «Ama duymadım.»

«Kapı kapalıydı.»

«Ondan mı böyle hızlı hızlı soluyor, yüzü de kıpkırmızı?»

«Tabii. Zavallı küçük adam. Yalnız başına karanlıkta ağlamış. Bu gecelik odamızda uyusun, belki yine ağlar.»

«Onu şımartacaksın,» dedi karısı.

Leiber karyolayı odalarına iterken kadının gözlerinin kendisini izlediğini hissetti. Sessizce soyundu, ya-

tağın kenarına oturdu. Birden başını kaldırdı, bir küfür mırıldandı, parmaklarını şıklattı. «Kahretsin! Sana söylemeyi unuttum. Cuma günü Chicago'ya uçmam gerekiyor.»

«İki aydır bu yolculuğu erteliyorum, ama artık öylesine kritik ki, gitmek zorundayım.»

«Yalnız kalmaktan korkuyorum.»

«Yeni aşçı Cumaya kadar gelecek. Hep burda kalır. Yalnızca birkaç gün için yokum.»

«Korkuyorum. Neden bilmiyorum. Söylesem inanmazsın. Deliriyorum galiba.»

Yatağa girdi. Kadın ışıkları söndürdü; yatağın çevresinden yürüdüğünü, örtüyü çekip içine girdiğini duydu. Yanındaki sıcak kadın kokusunu kokladı. Sonra, «Birkaç gün beklememi istiyorsan, belki.-»

«Hayır,» dedi, ikna olmamış. «Sen git. Önemli, biliyorum. Sadece hep sana söylediklerimi düşünüyorum. Yasalar, sevgi ve korunma. Sevgi seni bana karşı koruyor. Ama, ya bebek-» Bir soluk aldı. «Seni ona karşı ne koruyor, David?»

Tam yanıt verecekti, çocuklardan konuşmanın ne kadar aptalca olduğunu söyleyecekti ki kadın birdenbire gece lambasını yaktı.

«Bak,» dedi işaret ederek.

Bebek, karyolasında uyanık yatıyor, derin, sert mavi gözleriyle doğruca adama bakıyordu.

Işıklar yine söndü. Kadın yanında titriyordu.

«Doğurduğun şeyden korkmak hiç hoş değil.» Fısıltısı alçaldı, sert, şiddetli, hızlı oluverdi. «Beni öldürmeye çalıştı! Orda yatıyor, konuşmamızı dinliyor, gitmeni bekliyor beni bir daha öldürmeye kalkışsın diye! Yemin ederim!» Hıçkırıklar koptu boğazından.

«Lütfen,» dedi durmadan, yatıştırmaya çalışarak. «Yeter artık. Yeter. Lütfen.»

Karanlıkta uzun süre ağladı. Çok sonra rahatladı, yanında sarsılarak. Soluk alışı yumuşadı, sıcaklaştı, düzene girdi, bedeni bitkin reflekslerle gevşedi ve sonunda uyudu.

Adam dalıyordu.

Tam gözleri yorgunluktan kapanacak, onu, dibe, derin akıntılara çekecekken, odada garip küçük bir haberdarlık ve uyanıklık sesi duydu.

Küçük, pembe, nemli, esnek dudakların sesi.

Bebek.

Sonra - uyku.

***

Sabahleyin güneş parlıyordu, Alice gülümsedi.

David Leiber kol saatini karyolaya sarkıttı. «Bak bebek. Parlak birşey. Cici birşey. Tabii. Tabii. Parlak birşey. Cici birşey.»

Alice gülümsedi. Ona doğruca Chicago'ya uçmasını söyledi. çok cesur olacaktı, kaygılanması gerekmiyordu. Bebeğe bakacaktı. Ya, evet, ona güzelce bakacaktı.

Uçak doğuya gidiyordu. Bir sürü gökyüzü, bir sürü güneş ve bulutlar vardı, Chicago ufuktan göründü. Dave, sipariş, planlama, yemek verme, telefon etme, konferanslarda tartışma derdine düştü. Ama her gün mektup yazıyor, Alice'e ve bebeğe telgraf çekiyordu.

Evinden ayrıldığının altıncı günü şehir dışı bir telefon geldi. Los Angeles.

«Alice?»

«Hayır Dave. Ben Jeffers.»

«Doktor!»

«Sakin ol evlat! Alice hasta. Kalkan ilk uçağa bi-

nip gelsen iyi olur. Zatürre. Elimden geleni yapacağım, oğul. Keşke doğumdan hemen sonra hastalanmasaydı. Güçlü olması gerekiyor.»

Leiber ahizeyi elinden bıraktı. Kalktı, ne ayaklarını hissediyordu, ne ellerini ne de bedenini. Otel odası bulandı, bir yana yattı.

«Alice,» dedi körcesine, kapıya yönelerek.

Pervaneler hareket etti, döndü, çırpındı, durdu; zaman ve yer geride kalmıştı. David kapı tokmağının elinin altında döndüğünü hissetti; ayağının altında zemin gerçeklik kazandı, çevresinde bir yatak odasının duvarları dolaştı ve akşamüstü güneşinde Dr. Jeffers göründü, bir pencereden dönüyordu, Alice'se yatağında yatmış bekliyordu, kardan oyulmuş birşey gibi. Sonra Dr. Jeffers konuşmaya başladı, hiç durmadan, yavaşça, sesi, lambanın ışığında yükselip alçalarak, yumuşak bir çırpınma, beyaz bir mırıltı halinde.

«Karın çok iyi bir anne, Dave. Kendisinden çok bebek için kaygılandı...»

Alice'in yüzündeki solgunluğun bir yerinde, farkedilmeden önce düzgünleşip kaybolan bir büzülme oldu. Sonra, yavaşça, yarı - gülümseyerek, konuşmaya başladı, bir annenin şundan bundan konuştuğu gibi, ayrıntısıyla, bir bebek evi dünyasıyla ve bu dünyanın minyatür yaşantısıyla ilgili bir annenin dakikası dakikasına, saati saatine raporunu verircesine. Ama duramıyordu; zemberek sonuna dek kurulmuştu, sesi, öfkeye, korkuya ve belli belirsiz bir tiksinmeye dönüştü, bu, Dr. Jeffers'ın yüzündeki ifadeyi değiştirmediyse de, Dave'in yüreğinin gittikçe hızlanan ve dur durak bilmeyen bu konuşmanın ritmine ayak uydurmasına neden oldu:

«Bebek uyumuyordu. Hastalandı sandım. Karyo-

lasında gözünü dikip öylece yatıyordu ve gecenin bir yarısı ağlıyordu. Öyle yüksek sesle ağlıyordu ki, bütün gece, bütün gece. Onu susturamıyordum, ben de rahat edemiyordum.»

Dr. Jeffers'ın başı yavaş yavaş sallanıyordu. «Kendini zatürre edecek kadar yormuş. Ama şimdi içi sülfa dolu, lanet olası hastalığı atlattı sayılır.»

David kendini iyi hissetmiyordu. «Ya bebek, o nasıl?»

«Turp gibi!»

«Sağolasın Doktor.»

Doktor uzaklaştı, merdivenleri indi, ön kapıyı açtı ve gitti.

«David!»

Korkmuş fısıltısına döndü.

«Yine bu bebek.» Elini kavradı. «Kendimi aldatmaya çalışıyorum, çok aptalsın diyorum; ama bebek hastaneden zayıf döndüğümü biliyordu, onun için her gece, bütün gece ağladı, ağlamadığı zamansa fazla sakindi. Işığı açarsam gözünü bana dikmiş bakıyor olacağını biliyordum.»

David bedeninin bir yumruk gibi kendi içine kapandığını hissetti. Bebeği hatırladı: onu karanlıkta uyanıkken görmüş, hissetmişti, bebeklerin uyuması gereken bir saatte uyanık. Uyumadan yatıyordu, düşünce gibi sessiz, ağlamadan, ama karyolasından seyrederek. Fikri bir yana itti. Çılgınlıktı bu.

Alice devam ediyordu. «Bebeği öldürecektim. Evet, öldürecektim. Sen gittikten bir gün sonra odasına gittim ve ellerimi boğazına doladım. Orda durdum, uzun bir süre, düşündüm, korkuyordum. Sonra örtüleri yüzüne çektim ve onu yüzüstü döndürdüm, aşağı doğru bastırdım, öylece bırakıp odadan fırladım.»

Onu durdurmaya çalıştı.

«Hayır, bırak bitireyim,» dedi, sesi boğuktu, gözleriyse duvarda.

«Odasından çıktığımda düşünüyordum. Çok basit. Hergün bir sürü bebek boğuluyor. Kimsenin haberi olmaz. Ama geri gelip öldü mü diye baktığımda, aman tanrım, David, yaşıyordu. Evet, yaşıyordu, sırtüstü dönmüştü, canlıydı, gülümsüyor, soluk alıyordu. Bu olaydan sonra ona bir daha dokunamadım. Orda bıraktım, geri dönmedim, ne yemek vermek, ne de bakmak için. Belki ahçı bakmıştır. Bilmiyorum. Bildiğim tek şey ağlamasının beni uyutmadığı, bütün gece odadan odaya dolaşıp düşünüyordum, şimdi de hastalandım işte.» Artık tükenmişti. «Bebek orda yatıp beni öldürmenin yollarını arıyor. Basit yollar. Çünkü kendisini tanıdığımı biliyor. Ona karşı sevgi beslemiyorum, aramızda hiç korunma yok; olmayacak da.»

Bitirmişti. Kendi üstüne yığıldı ve sonunda uyudu. David Leiber uzun bir süre başında durdu, hareket edemeden. Kanı bedeninde donmuştu sanki, hiç bir yerinde, hiç bir yerinde tek bir hücre kımıldamıyordu.

***

Ertesi sabah yapılacak tek şey vardı. Ve yaptı. Doğruca Dr. Jeffers'ın bürosuna gidip ona herşeyi anlattı ve Jeffers'ın hoşgörülü yanıtlarına kulak verdi:

«Bu işi baştan ele alalım, evlat. Annelerin çocuklarından nefret etmesi doğaldır, bazen. Buna biz ikili-duygu deriz. Severken nefret edebilme. Sevgililer birbirlerinden nefret ederler, sık sık. Çocuklar da annelerinden.»

Leiber sözünü kesti. «Ben annemden hiç nefret etmedim.»

«Bunu kabul etmemen çok doğal. İnsanın sevdiği kişiden nefret edebileceği düşüncesi pek hoşuna gitmez tabii.»

«Yani Alice bebeğinden nefret mi ediyor?»

«Saplantısı var demek daha doğru. Sıradan ikili-duygu olayından bir adım öteye gitti. Bebeği dünyaya getiren sezaryen Alice'i neredeyse götürüyordu. Çocuğu, onu ölümle burun buruna getirmek ve zatürre olmasına yol açmakla suçluyor. Sorunlarını elinin altındaki en yakın suç kaynağına yüklüyor. Bunu hepimiz yaparız. Bir sandalyeye yığılırız, ama kendi hantallığımız yerine mobilyaya söveriz. Bir golf vuruşunu ıskalarsak, çimene veya sopamıza veya topun yapılışına lanet okuruz. İşimiz ters giderse, tanrıları, havayı veya talihi suçlarız. Sana söyleyebileceğim tek şey daha önce de söylediklerim. Sev onu. Dünyadaki en iyi ilaç budur. Sevgini göstermek için küçük yollar bul, güven aşıla. Çocuğun ne kadar masum ve zararsız olduğunu göstermek için küçük yollar bul. Bebeğin riske değdiğini hissetmesini sağla. Bir süre sonra durulacaktır, ölümü unutup çocuğu sevmeye başlayacaktır. Gelecek aya kadar kendine gelmezse, beni ara. İyi bir ruh doktoru tavsiye ederim. Hadi git şimdi, yüzündeki o ifadeyi de sil.»

Yaz geldiğinde işler yoluna girmiş görünüyordu. Dave çalışıyor, ofisteki ayrıntılara dalıyor, ama karısına da bol zaman ayırıyordu. Karısıysa uzun yürüyüşlere çıkıyor, güçleniyor, ara sıra hafif bir oyun olan badminton oynuyordu. Ani duygu patlamaları göstermiyordu artık. Korkularından kurtulmuş gibiydi.

Sadece bir gece yarısı dışında, ani sıcak bir yaz rüzgârı evin çevresinde hızla eserek ağaçları pırıl pırıl

tefler gibi salladığı zaman. Alice titreyerek uyandı, kocasına sokuldu, bıraktı onu avutsun, neyin ters gittiğini sorsun.

«Odada birşey var, bizi gözlüyor,» dedi.

Işığı yaktı. «Yine düş görüyorsun,» dedi. «Ama daha iyicesin artık. Uzun süredir pek sorun çıkmadı.»

Kocası ışığı söndürürken iç geçirdi ve hemen uyudu. Onu sardı. ne tatlı, ne tuhaf bir yaratık olduğunu düşündü yarım saat.

Yatakodası kapısının birkaç santim açıldığını duydu.

Kapıda kimse yoktu. Açılması için bir neden de. Rüzgâr çoktan dinmişti.

Bekledi. Sanki bir saat sessizce yattı, karanlıkta.

Sonra, uzaktan, kapkara uzay boşluğunda ölen küçük bir meteorun iniltisi gibi, bebek, odasında ağlamaya başladı.

Küçük, yalnız bir sesti bu, yıldızların, karanlığın, kollarındaki şu kadının soluklarının, yeniden ağaçları hışırdatmaya başlayan rüzgârın ortasında.

Leiber yüze kadar saydı, ağır ağır. Ağlama devam ediyordu.

Usulca Alice'in kolunu çözüp yataktan kalktı, terliklerini ve sabahlığını giydi, odadan yavaşça çıktı.

Aşağı inip biraz sıcak süt hazırlamalı. diye düşündü, sonra bunu yukarı çıkarıp -

Karanlık altından düşüverdi. Ayağı kaydı, gömüldü. Yumuşak birşeye bastı. Hiçliğe gömüldü.

Kollarını savurup çılgınca trabzanı yakaladı. Bedeni düşmüyordu artık. Tutundu. Sövdü.

Ayağının kaymasına neden olan «yumuşak şey» hışırdadı ve birkaç basamak aşağı yuvarlandı. Başı çınlı-

yordu. Yüreği boğazının dibinde küt küt atıyordu, yoğun, acıyla.

Dikkatsiz insanlar eşyaları niye evin içine dağıtırlar ki? Parmaklarıyla boydan boya merdivenden aşağı kaymasına neden olan nesneyi arandı.

Eli dondu, irkildi. Soluğu içine çöktü. Yüreği bir an durur gibi oldu.

Elinde tuttuğu şey bir oyuncaktı. Kocaman, hantal, bezden bir bebekti bu, şaka olsun diye getirmişti-

Bebek için.

Ertesi gün onu işe Alice götürdü.

Yarıyolda arabayı yavaşlattı; kaldırıma çekti ve durdu. Sonra koltuğunda dönüp kocasına baktı.

«Tatile çıkmak istiyorum. Sen gelebilir misin bilmiyorum, sevgilim, ama gelemezsen, lütfen bırak ben yalnız gideyim. Eminim bebeğe bakmak için birini bulabiliriz. Mutlaka gitmem gerek. Bu, bu duygudan kurtulacağımı sanıyordum. Ama kurtulamadım. Odada onunla olmaya dayanamıyorum. O da bana sanki nefret edermiş gibi bakıyor. Parmağımı bile değdiremiyorum. Bütün istediğim birşey olmadan önce çekip gitmek.»

Adam arabadan çıktı, dolaştı, yana kaymasını işaret etti, bindi. «Yapacağın tek şey iyi bir ruh doktoruna gözükmek. Eğer tatile çıkmanı önerirse, tamam. Ama bu böyle gidemez; mideme durmadan kramplar giriyor.» Arabayı çalıştırdı. «Yolun geri kalanını ben sürerim.»

Kadın başını eğmişti; göz yaşlarını tutmaya çalışıyordu. Ofis binasına geldiklerinde başını kaldırdı. «Tamam. Bir randevu al. İstediğin herkesle konuşurum, David.»

Onu öptü. «İşte şimdi mantıklı konuştun hanımefendi. Eve dönebilecek misin?»

«Tabii. aptal.»

«Akşam yemeğinde görüşürüz öyleyse. Dikkatli sür.»

«Hep öyle sürmez miyim? Hoşçakal.»

Kaldırımda durdu, sürüp gidişini seyretti, rüzgâr siyah, uzun, pırıl pırıl saçını dalgalandırıyordu. Üstkatta, bir dakika sonra, Jeffers'a telefon etti ve güvenilir bir sinir doktorundan randevu aldı.

Günlük işi pek iyi gitmedi. Herşey bulanıktı; ve bu bulanıklıkta durmadan Alice'i kaybolmuş, kendine seslenirken gördü. Onun için çok korkuyordu. Kadın, onu çocuğun her nedense pek normal olmadığına inandırmıştı.

Uzun, yavan mektuplar yazdırdı. Altkatta bazı yükleme işlerini denetledi. Yardımcılara sorular sormak, sürekli başlarında olmak gerekiyordu. Günün sonunda tükenmişti, başı çatlıyordu, kendini bir an önce eve atmak istiyordu.

Asansörle aşağı inerken düşündü, Alice'e o oyuncaktan söz etsem ne olurdu kimbilir - o bez bebekten - dün gece merdivende üstüne basıp kaydığım? Tanrım, nasıl da korkardı! Hayır, hiç söylemesem daha iyi. Kaza kazadır ne de olsa.

Günışığı gökyüzünde dolanıyordu taksiyle eve dönerken. Evin önünde sürücüye parayı verip beton kaldırımda ağır ağır yürüdü. hâlâ ağaçlarda ve gökyüzünde dolanan ışığın tadını çıkararak. Evin beyaz, görkemli cephesi olmadık biçimde sessiz ve terkedilmiş görünüyordu, sonradan, o günün Perşembe olduğunu hatırladı, zaman zaman aldıkları yardımcı bütün gün yoktu.

Derin bir soluk aldı. Evin arkasında bir kuş ötüyordu.

Bir blok ötedeki bulvarda trafik akıp gidiyordu. Anahtarı kilide soktu, tokmak parmaklarının altında döndü, yağlanmış, sessiz.

Kapı açıldı. İçeri girdi, şapkasıyla evrak çantasını sandalyeye koydu, ceketini çıkarmaya başlamıştı ki gözü yukarıya doğru kaydı.

Güneşin son ışıkları, holün tepesindeki pencereden merdiven boşluğuna süzülüyordu. Günışığı, değdiği yerde, merdivenin dibinde yayılmış duran bez bebeğin parlak rengini almıştı.

Ama oyuncağa hiç aldırış etmedi.

Sadece baktı, hareket etmeden, Alice'e baktı.

Alice, zayıf bedeninde kırık, acayip, solgun bir duruş, bir kıvrılma, merdivenlerin dibinde yatıyordu, artık hiç oynamak istemeyen buruşuk bir bez bebek gibi.

Alice ölmüştü.

Evde çıt çıkmıyordu, bir tek yüreğinin sesi.

Ölmüştü.

Başını ellerine aldı, parmaklarını tuttu. Bedenini sardı. Ama yaşamıyordu. Yaşamaya çalışmıyordu bile. Adını söyledi, yüksek sesle, ardarda, bir daha denedi, sarıldı, kendi sıcaklığından birazını ona vermek istedi, ama yararı yoktu.

Ayağa kalktı. Bir telefon konuşması yapmış olmalıydı. Hatırlamıyordu. Kendini, aniden, üstkatta buldu. Çocuk odasını açtı, içeri girdi, boş boş karyolaya baktı. Midesi bulanıyordu. Gözleri seçemiyordu.

Bebeğin gözleri kapalıydı, ama yüzü kırmızı, terden sırılsıklamdı, uzun zamandır acı acı ağlamış gibi.

«Öldü,» dedi Leiber bebeğe. «Öldü.»

Sonra hafifçe, usulca, ardı arkası kesilmeden gülmeye başladı, uzun uzun güldü, Dr. Jeffers gecenin içinden gelip yüzünü defalarca tokatlayana dek.

«Kes artık! Kendine gel!»

«Merdivenlerden düştü, doktor. Bez bir bebeğe takıldı ve düştü. Geçen gece de ben takıldım, nerdeyse düşüyordum. Şimdi de-»

Doktor onu sarstı.

«Dok, Dok, Dok,» dedi David, belli belirsiz. «Komik şey. Komik. Ben - ben bebeğe sonunda bir ad buldum.»

Doktor hiçbirşey demedi.

Leiber başını titreyen ellerinin arasına aldı ve şu sözcükleri söyledi. «Gelecek Pazar onu vaftiz ettireceğim. Ne ad koyacağım biliyor musun? Ona Lucifer* diyeceğim.»

Gece onbirdi. Eve bir sürü insan girip çıkmıştı, beraberlerinde ona hayat veren alevi de götürerek - Alice'i.

David Leiber kütüphanede doktorun karşısında oturuyordu. «Alice deli değildi,» dedi yavaşça. «Bebekten korkmak için iyi bir nedeni vardı.»

Jeffers iç geçirdi. «Onun gibi davranmaya başlama. O, çocuğu hastalığından sorumlu tuttu, şimdi de sen ölümünden sorumlu tutuyorsun. Bir oyuncağa takıldı, unutma. Çocuğu suçlayamazsın.»

«Lucifer'ı mı?»

«Ona böyle demekten vazgeç.»

Leiber başını salladı. «Alice geceleyin holde hareket eden birşeyler duyuyordu. Bu sesleri kim çıkarıyordu biliyor musun, Doktor? Bebek çıkarıyordu. Daha dört aylık ama karanlıkta hareket ediyor, konuşmamızı dinliyor. Her kelimeyi dinliyor!» Sandalyenin kenarına tutundu. «Işıkları yaktığımdaysa, bebekler çok küçük olur,

* LUCIFER : Şeytan'ın isimlerinden biri.

mobilyanın ardına gizlenebilir, veya kapının, duvarın - göz hizasının altında bir yere.»

«Böyle konuşmanı istemiyorum,» dedi Jeffers.

«Bırak aklımdan geçeni söyleyeyim - yoksa çıldıracağım. Chicago'ya gittiğimde Alice'i uyutmayan kimdi, onu yorup zatürree eden? Bebek! Alice ölmedi diye beni öldürmeyi denedi. Basit; merdivene bir oyuncak bırak, sonra geceleyin ağla, ta ki baban sana süt getirmek için aşağı inip, düşsün. Acemice bir numara ama etkili. Bana sökmedi. Ama Alice'i öldürdü.»

David Leiber bir sigara yakana kadar durdu. «Yakalamam gerekirdi. Gece yarısı ışığı yakıyordum, her gece, ve bebek orda gözleri apaçık yatıyordu. Çoğu bebek sürekli uyur. Ama bu değil. Uyumuyordu. Düşünüyordu.»

«Bebekler düşünmez.»

«Öyleyse, uyumadan, beyniyle ne yapabiliyorsa onu yapıyordu. Tanrı aşkına, bir bebeğin aklı hakkında ne biliyoruz? Alice'den nefret etmek için her nedeni vardı; Alice kuşkulanıyordu ondan - normal bir çocuk olmadığından. Farklı, farklı birşey. Sen bebekler hakkında ne biliyorsun doktor? Herkesin bildiğini, evet. Bebeklerin annelerini doğum sırasında nasıl öldürdüklerini de biliyorsun tabii. Neden? Bunun gibi pis bir dünyaya zorlanmış olmanın acısını mı çıkarıyorlar?»

Leiber doktora doğru eğildi, yorgun. «Sonuç şu. Farzet ki, milyonlarca bebekten birkaçı doğumdan hemen sonra hareket etme, görme, işitme, düşünme yetisiyle dünyaya geliyor, pek çok hayvan ve böcek gibi. Böcekler kendi kendilerine yetecek biçimde doğar. Birkaç haftada memelilerin ve kuşların çoğu çevreye uyum sağlar. Ama çocukların konuşmayı, çelimsiz bacakları üzerinde durmayı öğrenmesi yıllar alır.»

«Ama farzet ki, milyarda bir çocuk - garip. Kusursuzca herşeyi biliyor, düşünme yetisi var, içgüdüsel olarak. Bu durum, bebeğin yapmak istediği herhangi bir şey için mükemmel bir paravan, bir perde olmaz mı? Sıradan, güçsüz, bilgisizmiş gibi davranabilir. Ama çok az enerji harcayarak karanlık bir evin içinde dolaşabilir, dinleyerek. Merdivenlerin tepesine engeller koymak ne kolay olur o zaman. Bütün gece ağlayıp bir anneyi zatürree etmek ne kolay olur. Tam doğum sırasında, anneye o kadar yakın olup, bir iki usta manevrayla karın zarı iltihabına yol açmak ne kolay olur!»

«Tanrı aşkına!» Jeffers ayağa fırladı. «Söylediklerin çok iğrenç!»

«Evet, söylediklerim iğrenç şeyler. Kaç anne çocuk doğurduğu için öldü? Kaç tanesi tuhaf küçük olasılıklar emzirdi öyle ya da böyle ölmesine neden olan? Beyinleri tahmin bile edemediğimiz kanlı bir karanlıkta işleyen tuhaf, küçük kırmızı yaratıklar. Küçük, ilkel beyinler, ırksal anılarla, nefretle, ham bir kırıcılıkla dolu, öz - korunmadan başka hiç birşey düşünmeyen. Ve bu öz - korunma, ne büyük bir dehşet doğurduğunu anlayan bir annenin yok edilmesine kadar gitti. Sorarım sana doktor, dünyada bebeklerden daha bencil ne var? Hiçbirşey!»

Jeffers kaşlarını çatıp başını salladı çaresizce.

Leiber sigarasını attı. «Çocuğun büyük bir gücü var demiyorum. Sadece etrafta dolaşmaya yetecek kadar, programın bir iki ay ilerisinde. Sürekli dinlemeye yetecek kadar. Gece yarısı ağlamaya yetecek kadar. Bu da yeter zaten, yeter de artar.»

Jeffers şakaya vurmaya çalıştı. «Cinayet de öyleyse. Ama cinayetin bir nedeni olması gerekir. Çocuğunki neydi?»

Leiber'ın yanıtı hazırdı. «Doğmamış bir çocuktan daha huzurlu, daha doygun, daha rahat, sorunsuz, yemesi içmesi yerinde başka ne vardır? Hiçbirşey. Uykulu, zamansız bir besin, bir sessizlik harikasında yüzer. Sonra, aniden, yatağından vazgeçmesi istenir, terketmeye zorlanır, gürültülü, umursamaz, bencil bir dünyaya aceleyle itilir, kendi kendini yönetmesi, avlanması, avını yemesi, bir zamanlar tartışmasız kendinin saydığı o azalan sevgiyi araması, iç huzuru ve ılımlı bir uyku yerine karmaşayla karşılaşması gereken bir dünyaya! Ve çocuk buna içerler! Soğuk havaya, dev boşluklara, tanıdık şeylerden apar topar koparılmaya içerler. Ve beyninin minik kıvrımlarında çocuğun bildiği tek şey bencillik ve nefrettir, çünkü büyü acımasızca bozulmuştur. Peki, büyünün acımasızca bozulmasının sorumlusu kim? Anne. İşte, yeni doğmuş çocuğun mantıksız aklıyla nefret edebileceği biri çıktı ortaya. Anne onu dışarı attı, istemedi. Babada da iş yok, onu da öldür! O da kendine göre sorumlu nasıl olsa!»

Jeffers araya girdi. «Söylediğin doğruysa, o zaman dünyadaki her kadının bebeğine korkulacak birşey gözüyle bakması gerekir.»

«Neden olmasın? Çocuğun kusursuz bir tanığı yok mu? Binlerce yıldır benimsenmiş tıbbi kanıtlar onu koruyor. Tüm doğa kurallarına göre, çaresiz bir yaratık, sorumlu değil. Çocuk içinde nefretle doğuyor. Ve işler kötüye gidiyor iyiye gideceği yerde. İlk önce bebek belli bir miktar şevkat ve bakım elde ediyor. Ama zaman geçtikçe durum değişiyor. Yeni doğmuş bir bebek, ağlar veya aksırırsa ailesine aptalca şeyler yaptırabilir, çıkardığı bir sesle onları onları yerlerinden fırlatabilir, bu güce sahiptir. Ama yıllar geçtikçe bu gücün hızla, geri dönmemek üzere elinden gittiğini hisseder. Neden

elindeyken bu güce sarılmasın? Neden vakit varken daha iyi bir yer kapmasın? Sonraki yıllar nefretini ifade etmek için çok geç olabilir. Şimdiyse harekete geçmenin tam zamanı.»

Leiber'ın sesi çok yumuşak, çok alçaktı.

«Benim minik oğlum, geceleri karyolasında yatıyor, yüzü terli, kıpkırmızı, soluk soluğa. Ağlamaktan mı? Hayır. Yavaşça karyolasından tırmanıp çıkmaktan, karanlık koridorlarda uzun uzun dolaşmaktan. Benim minik oğlum. Onu öldürmek istiyorum.»

Doktor bir bardak su ve birkaç hap uzattı. «Kimseyi öldürmüyorsun. Tam yirmi dört saat uyuyacaksın. Uyuyunca fikrin değişir. Al şunu.»

Leiber hapları içti, kendini odasına götürülmeye, ağlayarak, yatağına yatırılmaya bıraktı. Doktor iyice dalıncaya kadar bekledi, sonra gitti.

Leiber yalnız başına, aşağı doğru sürüklendi, aşağı doğru.

Bir ses duydu. «Bu, bu ne?» diye sordu belli belirsiz.

Holde birşey hareket ediyordu.

David Leiber uyudu.

Ertesi sabah erkenden, Dr. Jeffers eve gitti. Güzel bir gündü. Leiber'ı dinlensin diye şehir dışına götürmeye gelmişti. Leiber üst katta hâlâ uyuyordu herhalde. Jeffers onu en az onbeş saat uyutmaya yetecek kadar yatıştırıcı vermişti.

Zili çaldı. Yanıt yok. Hizmetçiler büyük olasılıkla kalkmamışlardı henüz. Jeffers ön kapıyı denedi, açık bulunca içeri girdi. Alet takımını en yakın sandalyeye bıraktı.

Merdivenlerin tepesinde beyaz birşey görünüp kayboldu. Bir hareket belirtisi. Jeffers farketmedi bile.

Evde gaz kokusu vardı.

Jeffers üst kata fırlayıp, Leiber'ın odasına daldı.

Leiber yatağında kıpırdamadan yatıyordu, oda gazla doluydu, kapıya en yakın duvarın dibindeki açılmış boru ağzından sızıyordu. Jeffers bunu büküp kapattı, sonra tüm pencereleri açıp Leiber'ın bedenine koştu.

Beden soğuktu. Öleli birkaç saat olmuştu.

Doktor şiddetle öksürerek aceleyle odadan çıktı, gözleri sulanmıştı. Leiber gazı kendisi açmamıştı. Bunu yapmasına olanak yoktu. Yatıştırıcılar onu uyutmuştu. Öğlene kadar uyanamazdı. İntihar değildi. Yoksa ufak da olsa bir olasılık var mıydı?

Jeffers beş dakika holde durdu. Sonra çocuk odasının kapısına yöneldi. Kapalıydı. İçeri girdi - karyolaya yürüdü.

Karyola boştu.

Yarım dakika kadar karyolanın yanında durdu, başı dönüyordu, sonra, belli birine olmaksızın konuşmaya başladı.

«Çocuk odasının kapısı kapandı. Güvenli karyolana geri dönemezdin. Kapının kapanacağını hesaplayamamıştın. Çarpıp kapanan bir kapı gibi ufak birşey en iyi planı bile bozabilir. Seni evin içinde bir yerde bulacağım, gizleniyorsun, olmadığın birşeymiş gibi davranıyorsun.» Doktor sersemlemiş görünüyordu. Elini başına koydu ve hafifçe gülümsedi. «Alice ve David gibi konuşmaya başladım. Ama işi şansa bırakamam, hiçbirşeyden emin değilim ama işi şansa bırakamam.»

Altkata indi, sandalyenin üstündeki tıp çantasını açtı, içinden birşey çıkardı ve elinde tuttu.

Holde birşey hışırdadı. Çok küçük, çok sessiz birşey. Jeffers hızla döndü.

Seni bu dünyaya ben getirdim, diye düşündü. Sanırım şimdi de ben burdan götürebilirim...

Hole doğru birkaç ağır. emin adım attı. Elini ışığa doğru kaldırdı.

«Bak bebek! Parlak birşey - cici birşey!»

Bir neşter.

TIRPAN

Yol birdenbire bitti. Öteki yollar gibi vadiden aşağı uzanıyor, çıplak, taşlı, toprak bayırların ve canlı meşe ağaçlarının arasından geçiyor, sonra da boş arazide tek başına duran geniş bir buğday tarlasının ötesine taşıyordu. Buğday tarlasına ait olan küçük, beyaz evin yanına gelince de yokoluveriyordu, sanki artık kendisine gerek kalmamış gibi.

Bunun pek önemi yoktu, çünkü tam orada benzinin son damlası da bitmişti. Drew Erickson külüstür arabanın frenine bastı ve durdu; konuşmadan, gözlerini büyük, kaba çiftçi ellerine dikerek öyle oturdu.

Molly konuştu, adamın yanında oturduğu köşesinden kımıldamadan. «Ötede yanlış sapağa girdik herhalde.»

Drew başını salladı.

Molly'nin dudakları yüzü kadar beyazdı. Ama kuruydular, derisiyse terden sırılsıklamdı. Sesi düzdü, hiçbir ifade taşımıyordu.

«Drew,» dedi, «Drew, ne yapacağız şimdi?»

Drew ellerine baktı. Bir çiftçinin elleri; kuru, aç rüzgârın, beslenecek bereketli bir toprak bulamamış rüzgârın altlarından çiftliği uçurduğu eller.

Arka koltuktaki çocuklar uyandılar, tozlu çıkın yığınları ve yatak örtülerinin arasından dışarı bakındılar. Koltuğun arkasından başlarını uzatıp sordular.

«Niye duruyoruz, baba? Yemek yiyecek miyiz, baba? Baba, çok açız. Yemek yiyebilir miyiz artık, baba?»

Drew gözlerini kapadı. Ellerinin görüntüsünden nefret ediyordu.

Molly'nin parmakları bileğine dokundu. Usulca. yumuşacık, «Drew, belki oradaki evde biraz yiyecek birşeyler bırakmışlardır?»

Ağzının çevresinde beyaz bir çizgi belirdi. «Dilenmek,» dedi sertçe. «Hiçbirimiz daha önce dilenmedi, bundan sonra da dilenmeyecek.»

Molly'nin eli bileğini sıktı. Döndü ve gözlerini gördü. Susie'nin ve küçük Drew'nun gözlerini gördü, ona bakıyorlardı. Yavaş yavaş boynundaki ve sırtındaki katılık kayboldu. Yüzü gevşedi, boşaldı, uzun süre çok fena dövülmüş bir şey gibi biçimsizleşti. Arabadan çıktı ve eve giden patikaya yöneldi. Kararsızca yürüyordu, hasta veya kör bir adam gibi.

Evin kapısı açıktı. Drew üç kez vurdu. İçeride sessizlikten başka birşey yoktu, bir de, durgun, sıcak havada kımıldanan beyaz bir perde.

İçeri girmeden önce biliyordu. Evde ölüm vardı, biliyordu. Öyle bir sessizlik vardı.

Küçük, temiz bir oturma odasından, küçük bir hole geçti. Hiçbirşey düşünmüyordu. Düşünmenin ötesine geçmişti. Mutfağa doğru gidiyordu, sorgusuz, bir hayvan gibi.

Sonra, açık bir kapıdan baktı ve ölü adamı gördü.

Yaşlı bir adamdı. temiz, beyaz bir yatakta yatıyordu. Öleli çok, son sessiz huzur ifadesini kaybedecek kadar çok olmamıştı. Öleceğini anlamıştı herhalde, çünkü mezar giysileri vardı üzerinde - eski siyah bir elbise, fırçalanmış ve düzgün, temiz beyaz bir gömlek ve siyah bir boyunbağı.

Yatağın yanındaki duvara bir tırpan dayalıydı. Yaş-

lı adamın elleri arasında bir buğday başağı duruyordu, nâlâ taze. Olgun bir başak, altın rengi ve püsküllü.

Drew yatak odasına girdi, adımları yumuşak. Üzerine bir soğukluk çökmüştü. Yırtık, tozlu şapkasını çıkardı ve yatağın yanında durdu, gözleri yerde.

Kâğıt, yaşlı adamın başının yanında, yastığın üstünde açık duruyordu. Belli ki, okunması istenmişti. Belki cenaze için bir dilek, belki de bir akrabayı çağırmak içindi. Drew, kaşlarını çatıp, sözcüklere göz gezdirdi, soluk, kuru dudaklarını kıpırdatarak.

Ölüm döşeğimde yanımda duran kişiye:

Aklım başımda ve, yargılandığı üzere, dünyada yapayalnızken, ben, John Buhr, bu çiftliği, ona ait herşeyle birlikte, gelecek olan kişiye veriyor ve miras bırakıyorum. Adı ve kökeni ne olursa olsun, farketmeyecek. Çiftlik ve buğday, tırpan ve tırpanın yapacağı iş onundur. Bunları özgürce, sorgusuzca alsın - ve ben, John Buhr'un yalnızca bir verici olduğumu, yargıcı olmadığımı unutmasın. Bunu elimle ve mührümle 3 Nisan 1938 günü yazıp onaylıyorum. (İmza) John Buhr. *Kyrie eleison!**

Drew geri dönüp evin ön tarafına gitti ve kafesli kapıyı açtı. «Molly, sen içeri gel. Çocuklar, siz arabada kalın,» dedi.

Molly içeri geldi. Onu yatakodasına götürdü. Vasiyetnameye, tırpana, pencerenin dışında sıcak havada sallanan buğday tarlasına baktı. Beyaz yüzü gerildi, dudaklarını ısırdı ve ona tutundu. «Gerçek olamayacak kadar güzel. Bunun içinde bir iş olmalı.»

Drew, «Şansımız değişiyor, hepsi bu,» dedi. «Yapacak işimiz, yiyecek yemeğimiz, başımızın üstünde bizi yağmurdan koruyacak bir çatımız olacak.» Tırpana do-

* Tanrı Rahmet Eylesin.

kundu. Yarım-ay gibi parlıyordu. Buçağına bazı sözcükler kazınmıştı: BENİ KULLANAN - DÜNYAYI KULLANIR! Pek birşey ifade etmiyordu bu, o an için.

«Drew,» diye sordu Molly, yaşlı adamın sıkı sıkıya kapalı ellerine bakarak, «neden - neden şu buğday başağını parmaklarıyla bu kadar sıkı tutuyor?»

Tam o sırada, ön sundurmada itişip kakışan çocukların sesi ağır sessizliği bozdu. Molly soludu.

Bu evde yaşadılar. Yaşlı adamı bir tepeye gömüp, ardından birkaç söz söylediler, geri döndüler, evi süpürdüler, arabayı boşalttılar, birşeyler yediler, çünkü mutfakta yemek vardı, hem de bir sürü; üç gün, evi yerleştirmeten, tarlaya bakmaktan. rahat yataklarda yatmaktan, herşeyin böyle gitmesinden şaşkın birbirlerine bakmaktan başka birşey yapmadılar, karınları toktu, akşamları içebileceği bir puro bile vardı.

Evin arkasında ufak bir ahır vardı, içinde bir boğa ve üç inek; bir sarnıç, bir kaynak evi vardı, onu serin tutan ağaçların altında. Kaynak evinin içindeyse iri sığır eti, pastırma, domuz eti, koyun eti parçaları vardı, kendi ailelerinden beş kat büyük bir aileyi bile bir, iki, hatta üç yıl beslemeye yetecek kadar çok. Bir yayık, bir büyük kutu peynir, büyük madeni süt güğümleri vardı.

Dördüncü günün sabahı, Drew Erikson yatakta yatmış tırpana bakıyordu, çalışma zamanının geldiğini biliyordu. çünkü uzun tarlada olgun tahıllar vardı; gözleriyle görmüştü, hamlamak istemiyordu. Üç gün oturmak her adama yeterdi. Şafağın ilk saatlerinde kalktı, tırpanı aldı ve önünde tutarak tarlaya doğru yürüdü. Elleriyle yukarı kaldırdı ve aşağı savurdu.

Büyük bir buğday tarlasıydı. Tek bir adamın bakamayacağı kadar büyük, ama tek bir adam bakmıştı işte.

İlk çalışma gününün sonunda, tırpanı sessizce omuzda taşıyarak evine yürüdü, yüzünde şaşırmış bir adam ifadesi vardı. Şimdiye dek benzerini hiç görmediği bir buğday tarlasıydı bu. Ayrı ayrı kümeler halinde, her biri birbirinden uzakta olgunlaşıyordu. Buğdayın böyle yapmaması gerekirdi. Molly'ye söylemedi. Ona tarla hakkındaki öteki şeyleri de söylemedi. Örneğin, biçildikten birkaç saat sonra buğdayın nasıl çürüdüğünü. Buğdayın bunu da yapmaması gerekirdi. Ama pek kaygılanmıyordu. Nasılsa ellerinin altında yiyecek vardı.

Ertesi sabah, biçip çürümeye bıraktığı buğdaylar dikelmişler, küçük yeşil filizler halinde, minicik köklerle yeniden doğmuşlardı.

Drew Erickson çenesini ovuşturdu, neden, niçin ve nasıl böyle olduğunu, bunun ne işine yarayacağını düşündü - bu haliyle satamazdı. Gün boyunca bir iki kez tepeye, yaşlı adamın mezarının olduğu yere yürüdü: sadece yaşlı adamın orda olduğundan emin olmak için, belki de tarlaya ilişkin birşeyler öğrenebilirim umuduyla. Aşağı bakınca ne kadar toprağa sahip olduğunu gördü. Buğday, dağlara doğru bir yönde üç mil uzanıyordu. yaklaşık iki dönüm genişliğindeydi, bir parçası fide, bir parçası altın rengi, bir parçası yeşil, bir parçası kendi eliyle yeni kesilmişti. Ama yaşlı adam buna ilişkin hiçbirşey demedi; yüzünde bir sürü kir pas vardı şimdi. Mezar, güneşin, rüzgârın ve sessizliğin içindeydi. Böylece Drew Erickson, tırpanı kullanmak üzere geri döndü, meraklanıyor, hoşuna gidiyordu, çünkü önemli görünüyordu. Neden bilmiyordu, ama öyleydi. Çok, çok önemliydi.

Buğdayı öylece bırakamıyordu. Her zaman yeni parçalar olgunlaşıyordu, yüksek sesle düşünerek, belirli birine seslenmeden, «Önümüzdeki on yıl boyunca buğdayı durmadan biçsem bile, hemen olgunlaştığı için, ay-

nı yerden iki kez geçeceğimi sanmıyorum. Öyle bir tarla ki, kahrolası,» dedi. Başını salladı. «Bu buğday *böyle* olgunlaşıyor. Çok miktarda değil, öyle ki her gün bütün olgun parçaları biçemiyorum. Çünkü geriye yeşil tohumdan başka birşey kalmıyor. Ertesi sabah da, tabii ki, başka bir olgun parça...»

Biçildiği gibi çürüyen buğdayları kesmek çok saçma bir işti. Hafta sonunda, işi birkaç gün bırakmaya karar verdi.

Geç vakte kadar yattı, sadece evdeki sessizliği dinledi, ölüm sessizliğine benzemiyordu, iyi ve mutlu yaşayan şeylerin sessizliğiydi bu.

Kalktı, giyindi, yavaş yavaş kahvaltısını etti. Çalışmayacaktı. İnekleri sağmak için dışarı çıktı, bir sigara içerek sundurmada durdu, biraz arka bahçede gezindi, sonra geri geldi ve Molly'ye ne yapmak için dışarı çıktığını sordu.

«İnekleri sağmak için,» dedi kadın.

«Tabii ya,» dedi ve yine dışarı çıktı. İnekleri sütle dopdolu buldu, sağdı ve süt güğümlerini kaynak - evine koydu, ama aklı başka yerdeydi. Buğdayda, tırpanda.

Sabah boyunca arka sundurmada oturdu sigara sardı. Küçük Drew ve Susie için birer oyuncak kayık yaptı, sonra sütün bir bölümünü yayıkta döverek tereyağı yaptı, yayık ayranını çekti, ama güneş kafasının içindeydi, acıtıyordu. Yanıyordu orada. Öğle yemeği yiyecek kadar acıkmamıştı. Buğdaya, rüzgârın onu eğmesine, yatırmasına, buruşturmasına baktı durmadan. Kolları kasıldı, yeniden sundurmaya oturduğunda dizlerine koyduğu parmakları, boş havayı yakalamaya uğraştı, sızlayarak. Avuç içleri sızlıyor, yanıyordu. Ayağa kalktı, ellerini pantolonuna sildi, oturdu, başka bir sigara sarmaya çalıştı, ama tütünlere sinir oldu ve homurdanarak hepsini fırlattı. İçinde, kendisinden sanki

üçüncü bir kol kesilmiş, veya bir parçasını kaybetmiş gibi bir duygu vardı. Elleri ve kollarıyla ilgili bir duygu.

Rüzgârın tarlada fısıldayışını dinledi.

Saat birde, eve girip çıkıyor, ayak altında dolaşıyor, bir sulama hendeği kazmayı tasarlıyordu, ama aslında hep buğdayı, ne kadar olgun, ne kadar güzel olduğunu, kesilmek için nasıl can attığını düşünüyordu.

«Allah kahretsin!»

Yatak odasına girdi, tırpanı duvardaki kancalarından aşağı indirdi. Elinde tutarak öylece durdu. Serinlemişti. Elleri sızlamıyordu artık. Başı ağrımıyordu. Üçüncü kol geri dönmüştü. Yeniden bir bütün olmuştu.

İçgüdüydü bu. Çarpıp da yaralamayan yıldırım kadar mantıksız. Buğday her gün kesilmek zorundaydı. Neden? Öyleydi işte, o kadar. Kocaman ellerindeki tırpana güldü. Sonra ıslık çalarak, onu olgun, bekleyen tarlaya götürdü ve işini yaptı. Biraz delirmiş olduğunu düşünüyordu. Kahretsin, yeterince olağan bir buğday tarlasıydı, değil mi? Hemen hemen.

Günler, soylu atlar gibi rahat ve yavaş geçiyordu.

Drew Erickson işini, bir tür kuru ağrı, açlık ve ihtiyaç gibi algılamaya başlamıştı. Kafasında bir şeyler biçimleniyordu.

Bir öğle vakti, babaları mutfakta yemek yerken, Susie ve küçük Drew gülüşüp, tırpanla oynuyorlardı. Onları duydu. Dışarı çıktı, ve onu ellerinden aldı. Onlara bağırmadı. Bayağı kaygılanmıştı bu olaydan sonra, tırpanı, kullanmadığı zaman bir yere kilitlemeye başladı.

Tek bir günü boş geçirmeden tırpanlıyordu.

Yukarı. Aşağı. Yukarı, aşağı, yana. Yine yukarı, aşağı ve yana. Keserek. Yukarı. Aşağı.

Yukarı.

Yaşlı adamı ve öldüğü zaman ellerindeki buğdayı düşün.

Aşağı.

Üzerinde buğday yaşayan bu ölü toprağı düşün.

Yukarı.

Çılgın, olgun ve yeşil buğday örneklerini düşün, nasıl büyüdüğünü!

Aşağı.

Düşün...

Buğday, ayak bileklerinde sarı bir gelgit gibi dolanıyordu. Gökyüzü kararDı. Drew Erickson tırpanı düşürdü ve karnını tutarak eğildi, gözleri körce dönüyordu. Dünya dönüyordu.

«Birini öldürdüm!» diye soludu, boğularak, elleri göğsünde, tırpanın bıçağının yanına dizleri üstüne düştü. «Bir sürü adam öldürdüm-»

Gökyüzü, Kansas'ta bir kasaba panayırındaki mavi atlı karınca gibi dönüyordu. Ama müzik yoktu. Yalnızca kulaklarında bir çınlama.

Ardında tırpanı sürükleyerek mutfağa daldığında Molly mavi mutfak masasında oturmuş patates soyuyordu.

«Molly!»

Kadın gözlerinin ıslaklığında yüzüyordu.

Orda oturmuş, elleri açık, birşey söylemesini bekliyordu.

«Eşyaları topla!» dedi yere bakarak.

«Neden?»

«Gidiyoruz,» dedi boş boş.

«Gidiyor muyuz?» dedi kadın.

«Yaşlı adam, onun burada ne yaptığını biliyor musun? Buğday, Molly ve bu tırpan. Tırpanı buğdaya her değdirişimde binlerce insan ölüyor. Onları biçiyorum ve-»

Molly ayağa kalktı, bıçağı ve patatesleri bir yana bı-

raktı ve anlayışlı bir biçimde. «Çok yolculuk ettik, burada geçirdiğimiz bir ay dışında doğru dürüst bir şey yemedik; her gün çalışıyorsun, yorulmuşsundur.»

«Sesler duyuyorum, üzgün sesler, orada dışarıda. Buğdayda,» dedi. «Durmamı söylüyorlar. Onları öldürmememi söylüyorlar!»

«Drew!»

Onu duymadı. «Tarla eğri büğrü, yabanlaşıyor, çılgın bir şey gibi. Sana söylememiştim. Ama durum çok kötü.»

Kadın ona baktı. Adamın gözleri mavi birer camdı, o kadar.

«Deli olduğumu sanıyorsun,» dedi, «ama bekle de anlatayım. Aman tanrım, Molly, yardım et; biraz önce, annemi öldürdüm!»

«Kes artık!» dedi kadın sertçe.

«Bir buğday başağı kestim ve onu öldürdüm. Öldüğünü hissettim, ancak şimdi anlıyorum.»

«Drew!» Sesi yüze inen bir tokat gibiydi, kızgın ve korkmuş. «Kes sesini!»

Mırıldandı. «Oh, Molly-»

Tırpan elinden düştü ve yerde şangırdadı. Kadın öfkeyle, tırpanı kaptığı gibi bir köşeye fırlattı. «On yıldır seninleyim,» dedi. «Bazen ağzımızda toz ve dualarımızdan başka hiçbirşey olmadı. Şimdiyse, aniden bu şans çıktı karşımıza ve sen buna katlanamıyorsun!»

Oturma odasından İncil'i getirdi.

Hışır hışır sayfalarını çevirdi. Hafif, tatlı bir rüzgârda hışırdayan buğdaya benziyordu sesleri. «Otur ve dinle,» dedi.

Günışığından içeri bir ses girdi. Çocuklar, evin yanındaki büyük, canlı meşe ağacının gölgesinde gülüyorlardı.

Kadın İncil'den okudu, arada sırada Drew'nun yü-

züne ne olduğunu görmek için başını kaldırıyordu.

Bu olaydan sonra her gün İncil'den okumaya başladı. Ertesi çarşamba, bir hafta sonra, Drew uzak kente inip Genel Posta'ya baktığında bir mektup buldu.

Eve döndüğünde iki yüzyıl yaşlanmış gibiydi.

Mektubu Molly'ye uzattı ve soğuk, titreyen bir sesle ne yazdığını söyledi.

«Annem ölmüş - Salı öğleden sonra saat birde - kalbi -»

Drew Erickson'ın söyleyebildiği tek şey, «Çocukları arabaya bindir, içine yiyecek doldur, California'ya gidiyoruz,» oldu.

«Drew,» dedi karısı, mektup elinde.

«Sen de biliyorsun,» dedi, «buralarda pek buğday yetişmez. Ama bak, bu nasıl da olgunlaşıyor. Sana herşeyi söylemedim. Parça parça büyüyor, her gün biraz daha. Bu olağan değil. Biçtiğim zamansa çürüyor! Ertesi sabah da hiç yardım olmadan yeniden yeşeriyor, yeniden büyüyor! Geçen salı, bir hafta önce, buğdayı biçtiğimde, sanki kendi etimi kesiyormuş gibi oldum. Birinin çığlık attığını duydum. Şeye benziyordu- Şimdiyse, bugün, bu mektup.»

Kadın, «burada kalıyoruz,» dedi.

«Molly.»

«Burada kalıyoruz, yemekten, uyumaktan, yaşamaktan emin olduğumuz yerde. Çocuklarımın açlıktan ölmesine bir daha izin vermeyeceğim, asla!»

Gök, pencerelerin arasında masmaviydi. Güneş içeri girdi, Molly'nin durgun yüzünün yarısına dokundu, bir gözü parlak maviye buladı. Dört beş damla su mutfak musluğunda asılı kaldı ve düştü yavaşça, parlayarak. Drew içini çekmeden önce. İççekişi boğuk, boyun eğmiş ve yorgundu. Başını salladı, uzağa bakarak. «Pekâlâ,» dedi. «Kalacağız.»

Tırpanı güçsüzce kaldırdı. Metalin üstündeki sözler keskin bir pırıltıyla yansıdı.

BENİ KULLANAN - DÜNYAYI KULLANIR!

«Kalacağız...»

Ertesi sabah yaşlı adamın mezarına gitti. Ortasından bir tek buğday filizi yeşermişti. Aynı filizdi bu, yeniden doğmuş, yaşlı adamın haftalar önce elinde tuttuğu filizdi.

Yaşlı adamla konuştu, hiç karşılık almadan.

«Yaşamın boyunca bu tarlayı sürdün, çünkü buna zorunluydun ve bir gün orada büyüyen kendi yaşamınla karşılaştın. Senin yaşamın olduğunu biliyordun. Kestin. Ve eve gittin, mezar elbiselerini giydin, kalbin durdu ve öldün. Aynen böyle oldu, değil mi? Ve toprağı bana bıraktın, ben de öldüğümde, başka birine bırakacağım.»

Drew'nun sesinde korku vardı. «Ne kadar zamandır sürüyor bu? Hiç kimşe tarlayı, neye yaradığını bilmeden, bu tırpanlı adam dışında...?»

Birdenbire kendini çok yaşlı hissetti. Vadi, eski, mumyalaşmış, ağzı sıkı, kuru, eğri büğrü ve güçlü göründü. Kızılderililer çayırlıkta dansederken de o buradaydı, bu tarla. Aynı gök, aynı rüzgâr, aynı buğday. Ya Kızılderililerden önce? Bir Kromagnon insanı, yamru yumru, dağınık saçlı, belki kaba tahtadan bir tırpan kullanan, canlı buğdayların arasında sinsi sinsi dolaşan...

Drew işine döndü. Yukarı, aşağı. Tırpanın kullanıcısı olduğu düşüncesi beynine saplanmış. O, kendisi! Bu düşünce, çılgın, yabanıl bir güç ve dehşet tufanı halinde üstüne üstüne geliyordu.

Yukarı! BENİ KULLANAN! Aşağı! DÜNYAYI KULLANIR!

İşi bir tür felsefeyle kabullenmek zorundaydı. Bu

onun, ailesine yiyecek ve bir barınak sağlama yoluydu, o kadar. İyi yemeyi ve iyi yaşamayı hakettiler, diye düşündü, bunca yıl sonra.

Yukarı ve aşağı. Her başakta bir yaşamı özenle ikiye bölüyordu. Dikkatlice tasarlarsa - buğdaya baktı - neden olmasın. o, Molly ve çocuklar sonsuza dek yaşayabilirlerdi.

Molly, Susie ve küçük Drew olan başakların yetiştiği yeri bir bulsa hiç kesmeyecekti onları.

Ama sonra, bir sinyal gibi, geldi, sessizce.

Tam orada, önünde.

Bir başka tırpan darbesi daha onları biçebilirdi.

Molly, Drew, Susie. Kesindi bu. Titreyerek diz çöktü ve birkaç buğday başağına baktı. Dokunuşuyla parıldadılar.

Bir inilti koyuverdi, rahatlamıştı. Ya bir anda kesseydi, hiç tahmin etmeden? Soluğunu bıraktı, kalktı, tırpanı aldı ve buğdaydan geri durdu, uzun süre aşağı bakarak öylece kaldı.

Molly, hiç neden yokken kocası eve erken gelip onu yanağından öpünce çok şaşırdı.

Yemekte, Molly sordu, «Bugün pek erkencisin? Buğday biçildiği gibi çürüyor mu hâlâ?»

Başını salladı ve biraz daha et aldı.

Kadın, «Tarım Bakanlığındakilere yazsan da gelip bir baksalar,» dedi.

«Hayır.» dedi.

«Sadece bir öneriydi,» dedi kadın.

Gözleri büyüdü. «Yaşamım boyunca burda kalmam gerek. Başka birinin o buğdaya karışmasına izin veremem; nereyi kesip nereyi kesmeyeceklerini bilmezler. Yanlış bölümleri kesebilirler.»

«Hangi yanlış bölümler?»

«Hiç,» dedi, ağır ağır çiğneyerek. «Hiçbirşey yok.»

Çatalını sertçe masaya vurdu. «Ne yapacakları belli olmaz, bu hükümet adamlarının! Hatta - hatta bütün tarlayı kazıp gömmeye kalkarlar.»

Molly başını salladı. «Öyle yapmak gerek zaten,» dedi. «Ve yeni baştan başlamak, yeni tohumlarla.»

Yemeğini bitirmedi. «Hiçbir hükümete yazmıyorum, bu tarlayı da kesmesi için hiçbir yabancıya vermiyorum, o kadar!» dedi ve kafesli kapıyı çarpıp çıktı.

Çocuklarının ve karısının yaşamlarının güneşte büyüdüğü yerin çevresinde bir daha dolaştı ve tırpanı tarlanın uzak bir ucunda, hata yapmayacağından emin olduğu bir yerde kullandı.

Ama işi sevmiyordu artık. Bir saatin sonunda, Missouri'deki çok sevdiği üç eski dostuna ölüm getirdiğini biliyordu. Biçilmiş buğdayda adlarını okudu ve devam edemedi.

Tırpanı kilere kilitledi ve anahtarı sakladı. Biçmek canına taketmişti, bütün bütün taketmişti.

Akşamüstü piposunu tüttürdü ön sundurmada ve çocuklara öyküler anlattı, güldüklerini duymak için. Ama pek gülmediler. İçlerine kapanmış, bitkin ve komik görünüyorlardı, sanki onun çocukları değildiler artık.

Molly başının ağrıdığından yakındı, biraz ortalıkta dolandıktan sonra erkenden yattı ve derin bir uykuya daldı. Bu da komikti. Molly her zaman geç yatar ve dinç olurdu.

Buğday tarlası ayışığında dalgalanıyor, bir denize dönüyordu.

Kesilmesi gerekti. Bazı bölümlerin *şimdi* kesilmesi gerekti. Drew Erickson oturdu; sessizce yutkunuyor, o yöne bakmamaya çalışıyordu.

Dünyaya ne olurdu acaba tarlaya bir daha hiç git-

mese? Ölmeye olgunlaşmış, tırpanın gelmesini bekleyen insanlara ne olurdu?

Bekleyip görecekti.

Molly hafif hafif soluk alıyordu gaz lambasını söndürüp yatağa girdiğinde. Uyuyamadı. Buğdaydaki rüzgârı duyuyor, kollarında ve parmaklarında iş yapmanın açlığını hissediyordu.

Gece yarısı kendini tarlada yürür buldu, tırpan elindeydi. Delirmiş bir adam gibi yürüyordu, yürüyor ve korkuyordu, yarı uyanık. Kiler kapısını ne zaman açtığını, tırpanı nasıl aldığını hatırlamıyordu, ama burada, ayışığının içindeydi işte, buğdayda yürüyordu.

Bu başaklardan çoğu yaşlı ve yorgundu, uyumak istiyorlardı. Uzun, sessiz, aysız uykuyu istiyorlardı.

Tırpan onu tutuyor, avuçlarına yayılıyor, yürümeye zorluyordu.

Her nasılsa, çabalayarak, ondan kurtuldu. Tırpanı fırlattı, buğdaya koştu ve diz çöktü.

«Artık öldürmek istemiyorum,» dedi. «Tırpanla çalışmaya devam edersem. Molly'yi ve çocukları öldürmek zorunda kalacağım. Bunu isteme benden.»

Yıldızlar öylece durdular, pırıl pırıl.

Arkasından, boğuk, gümbürdeyen bir ses duydu.

Tepenin üzerinden birşey göğe fırladı. Canlı birşeye benziyordu, kırmızı renkli kollarıyla yıldızları yalayan. Yüzüne kıvılcımlar düştü ve kalın, sıcak bir ateş kokusunu beraberinde getirdi.

Ev!

Haykırarak, ağır ağır, umutsuzca doğruldu, büyük yangına baktı.

Küçük, beyaz ev, canlı meşe ağaçlarıyla yabanıl bir ateş seli halinde kükrüyordu. Adam, tepenin üzerinden yuvarlanan sıcaklığın içinde yüzüyor, batıyor, tökezliyor, boğuluyordu.

Tepeden indiğinde, ateşin değmediği tek bir tahta, kiriş veya eşik kalmamıştı. Ev, kabaran, çıtırdayan, çabalayan sesler çıkarıyordu.

İçeriden kimse bağırmıyordu. Hiçkimse koşuşup çığlık atmıyordu.

Avludan haykırdı. «Molly! Susie! Drew!»

Bir karşılık gelmedi. Kaşları büzülünceye, derisi yanan bir kâğıt gibi kıvrılıncaya, buruşuncaya dek eve yanaştı.

«Molly! Susie!»

Yangın, halinden memnun, beslenmeye koyuldu. Drew evin çevresinde belki on kere koştu, yapayalnız, içeri girecek bir yol aradı. Sonra ateş gövdesini kavurarak oturdu, tüm duvarlar titrek çatırtılarla çökünceye kadar, son kalan tavanlar bel verip, yer, erimiş badana ve kavrulan sıvalarla kaplanıncaya kadar bekledi. Alevler sönüp, duman tütüp, yeni gün doğuncaya kadar; korlu küller ve yakıcı bir dumandan başka birşey kalmamıştı.

Yerle bir olmuş çerçevelerden çıkan sıcaklığa aldırmadan Drew yıkıntıların içine girdi. Hava karanlıktı daha. Kırmızı ışık terleyen boğazında parlıyordu. Yeni ve değişik bir ülkeye gelen bir yabancı gibi durdu. Burası mutfak. Kavrulmuş masalar, sandalyeler, saç soba, dolaplar. Burası - hol. Burası oturma odası, burası da yatak odasıydı içinde-

İçinde Molly hâlâ canlıydı.

Düşmüş keresteler, kızgın - renkli yay ve maden parçaları arasında uyuyordu.

Hiçbirşey olmamış gibi uyuyordu. Küçük beyaz elleri iki yanında, kıvılcımlarla örtülüydü. Durgun yüzü, bir yanağında duran alevli bir sıva parçasıyla uyuyordu.

Drew durdu, inanamamıştı. Tüten yatakodasının

yıkıntıları içinde, karısı, kıvılcımlarla parıldayan bir yatakta, derisi bozulmadan, göğsü kalkıp inerek, hava alarak yatıyordu.

«Molly!»

Canlıydı, yangından sonra, duvarlar çökmüş, tavan üzerine yıkılmış, her yanı alevlerle kaplıyken uyuyordu.

Buğulu süprüntü kümeleri arasından geçerken pabuçları tütüyordu. Ayakları yanıp bileklerinden ayrılsa farkına varmayacaktı.

«Molly...»

Üstüne eğildi. Kımıldamadı, ne duydu, ne konuştu. Ölmemişti. Yaşamıyordu. Orada etrafı ona değmeyen, ona zarar vermeyen alevlerle çevrilmiş yatıyordu. Pamuklu geceliği çizgi çizgi külle kaplıydı ama yanmamıştı. Kahverengi saçları, kızgın kömürden bir yastığa savrulmuştu.

Yanağına dokundu, soğuktu, cehennemin ortasında soğuk bir yanak. Yarı gülümseyen dudakları hafif soluklarla titriyordu.

Çocuklar da oradaydı. Bir duman perdesinin ardında, küller arasında büzülmüş uyuyan iki biçim seçti. Üçünü de dışarıya, buğday tarlasının kıyısına taşıdı.

«Molly, Molly, uyan! Çocuklar! Çocuklar, uyanın!»

Soluyorlar, kımıldamıyorlar ve hâlâ uyuyorlardı.

«Çocuklar, uyanın! Anneniz-»

Öldü mü? Hayır, ölmedi. Ama-

Sanki suçlu onlarmış gibi çocukları sarstı. Hiç aldırmadılar; düşleriyle o kadar meşguldüler ki! Onları yine yere bıraktı ve yanlarında durdu, yüzünde derin çizgiler vardı.

Yangın sırasında ve şimdi neden uyuduklarını biliyordu. Molly'nin öylece yatıp neden bir daha gülmek istemediğini biliyordu.

Buğdayın ve tırpanın gücü.

Yaşamları dün, 30 Mayıs 1938'de sona erecekken, o buğdayı biçmeyi reddettiği, tırpanı kullanmadığı için, hiçbirşey onları incitemezdi. Bir ev alevler içinde kalıp yıkılmış, onlarsa hâlâ yaşıyordu, yarı yolda. ne ölü, ne diri. Yalnızca bekliyorlardı. Ve dünyanın her yerinde, onlar gibi binlerce kişi; kaza, yangın, hastalık, intihar kurbanları bekliyordu, aynı Molly ve çocukları gibi uyuyordu. Hepsi, tırpanla çalışmaktan vazgeçebileceğini sanan, o tırpanı bir daha kullanmayı düşünmeyen tek bir adam yüzünden.

Çocuklarına baktı. İş, hergün, her gün, hiç durmadan, bir an bile durmadan devam ederek, hep biçerek, sonsuza dek, sonsuza dek biçerek devam etmeliydi.

«Pekâlâ,» diye düşündü. Pekâlâ. tırpanı kullanacağım.

Ailesine veda etmedi. Ağır ağır beslenen bir öfkeyle döndü, tırpanı buldu ve çabuk çabuk yürüdü, sonra adımlarını sıklaştırdı, sonra da uzun, sarsılan adımlarla çılgınca tarlaya koşmaya başladı; buğday, bcaklarını dövüp kamçılarken, açlığı kollarında hissediyordu.

Basarak aralarından geçti, bağırıyordu. Durdu.

«Molly!» diye bağırdı, tırpanı kaldırdı ve aşağı savurdu.

«Susie!» diye bağırdı. «Drew!» Tırpanı yeniden savurdu.

Birisi çığlık attı. Yangından yıkılmış eve dönüp bakmadı bile.

Sonra, çılgınca hıçkırarak, bir daha, bir daha yükseldi ve biçti, sağa sola, sağa sola, sağa sola. Bir daha, bir daha. Yeşil buğdayda, olgun buğdayda dev yaralar açarak. hiç seçmeden, aldırmadan, lanet ederek, bir daha, bir daha, söverek, gülerek, tırpan güneşte savrularak, türkülü bir ıslıkla güneşte düşerek! Aşağı!

Bombalar Londra'yı, Moskova'yı, Tokyo'yu yerle bir etti.

Tırpan çılgınca savruldu.

Ve Belsen'in, Buchenwald'in fırınları ateş aldı.

Tırpan çınladı, ıslak, kıpkırmızı.

Mantarlar kör güneşler kustu White Sands'de, Hiroşima'da, Bikini'de, daha yukarılarda, Sibirya göklerinde.

Buğday yeşil bir yağmur halinde ağladı, düşerek.

Kore, Çin Hindi, Mısır. Hindistan sarsıldı; Asya titredi, Afrika geceyarısı uyandı.

Ve tırpan yükselmeye, kırmaya, biçmeye devam etti; kaybetmiş, herşeyini kaybettiği için de dünyaya ne olduğu artık umurunda olmayan bir adamın öfkesiyle, kiniyle.

Anayolun birkaç mil ötesinde, hiçbiryere çıkmayan kaba, kirli bir yolun aşağısında, California yönünde trafiği tıkanmış bir karayolunun birkaç mil ötesinde.

Uzun yıllar boyunca ara sıra külüstür bir araba anayoldan çıkar, pis yolun sonundaki kömür olmuş küçük beyaz evin yıkıntılarının önünde, az ötede gördüğü çiftçiye yol sormak için durur, çılgınca, sapıkça, bir kez bile durmadan, gece gündüz, sonsuz buğday tarlalarında çalışan bir çiftçiye.

Ama ne bir yardım ne bir yanıt alırlar. Tarladaki çiftçi çok meşguldür. bunca yıl sonra bile; olgun değil yeşil olan başakları kesip biçmekle meşguldür.

Ve Drew Erickson tırpanıyla çalışır, kör güneşlerin ışığıyla, hiç uyumayan gözlerinde beyaz bir yangın bakışı, çalışır, çalışır...

UZUN YAĞMUR

Yağmur devam ediyordu. Sıkı bir yağmurdu, sürekli bir yağmur, terletip buharlaşan bir yağmur; bir çiseleme, bir sağanak, bir çeşme, gözlerde bir kamçı, bileklerde bir anafordu; bütün yağmurları ve yağmur anılarını boğan bir yağmurdu. Kilolarca, tonlarca yağıyor, ormana çarpıyor, ağaçları makas gibi biçiyor, otları kesiyor, toprağı yarıyor, çalılıkları yoluyordu. İnsanların ellerini maymun eli gibi buruşturuyordu; katı, cam gibi yağıyor ve hiç durmuyordu.

«Daha ne kadar gideceğiz, Teğmen?»

«Bilmiyorum. Bir mil, on mil, bin mil.»

«Emin değil misin?»

«Nasıl emin olabilirim?»

«Bu yağmur hoşuma gitmiyor. Güneş Tapınağı'na ne kadar kaldığını bir bilebilseydik, daha iyi olurdum.»

«Burdan bir iki saat daha.»

«Gerçekten böyle mi düşünüyorsun, Teğmen?»

«Elbette.»

«Yoksa mutlanalım diye yalan mı söylüyorsun?»

«Mutlanasınız diye yalan söylüyorum. Kes sesini!»

İki adam yağmurda birlikte oturdular. Arkalarında iki adam daha vardı, ıslak ve bitkindiler, eriyen kil gibi çökmüşlerdi.

Teğmen yukarı baktı. Bir zamanlar kahverengi olan yüzünü yağmur yıkayıp soldurmuştu, yağmur gözleri-

nin rengini de yıkamıştı, gözleri beyazdı şimdi, diş kadar beyaz, saçları da. Baştan aşağı beyazdı. Üniforması bile beyazlaşmaya yüz tutmuştu, belki otlar yüzünden biraz yeşil görünüyordu.

Teğmen yağmuru yanaklarında hissetti. «Yağmur, burda, Venüs'te duralı kaç milyon yıl oluyor?»

«Saçmalama,» dedi öteki iki adamdan biri. «Venüs'te yağmur hiç durmaz. Yağar da yağar. On yıldır burdayım, bir dakika, bir an olsun yağmadığını görmedim.»

«Bu, suyun altında yaşamak gibi bir şey,» dedi Teğmen, ve ayağa kalktı, omuzundaki tüfekleri yerleştirerek. «Eh, devam etsek iyi olur. Daha Güneş Tapınağı'nı bulamadık.»

«Belki de bulamayacağız,» dedi öteki, alayla.

«Bir saat daha var.»

«İşte şimdi bana yalan söyledin, Teğmen.»

«Hayır, şimdi kendime yalan söyledim. Öyle bir durumdayız ki, yalan kaçınılmaz oldu. Daha fazla dayanamayacağım.»

Orman yolundan aşağı yürüdüler, ara sıra pusulalarına bakıyorlardı. Yön gösteren hiçbir şey yoktu, pusuladan başka. Sadece kurşuni bir gökyüzü, yağan yağmur, orman, patika ve gerilerinde, uzakta bir yerde, bindikleri ve düştükleri bir roket. İçinde iki arkadaşlarının ölü ve sırılsıklam yattığı bir roket.

Tek sıra halinde yürüdüler, konuşmadan. Bir ırmağa vardılar; ırmak, geniş, düz ve kahverengiydi, büyük Tek Deniz'e doğru akıyordu. Yüzeyi milyarlarca yağmur damlasıyla nokta noktaydı.

«Pekâlâ. Simmons.»

Teğmen başını salladı ve Simmons sırtından ufak bir paket çıkardı, paket, gizli bir kimyasal maddenin basıncıyla şişip büyük bir bot oldu. Teğmen, odun ke-

sip kürek yapmalarını emretti, az sonra ırmağa açıldılar, düzgün yüzey boyunca yağmurda hızla kürek çektiler.

Teğmen, soğuk yağmuru yanaklarında, boynunda, hareket eden kollarında hissetti. Soğuk, ciğerlerine işlemeye başlamıştı. Yağmuru kulaklarında hissetti, gözlerinde, bacaklarında.

«Dün gece uyumadım,» dedi.

«Kim uyudu ki? Nasıl? Ne zaman? Kaç gece uyuyabildik? Otuz gece, otuz gün! Kafasına çarpıp seken yağmurla kim uyuyabilir... Bir şapka için neler vermezdim. Ne olursa, yeter ki artık kafama vurmasın. Başım ağrıyor; başım çatlıyor, hiç durmadan.»

«Çin'e geldiğim için üzülüyorum,» dedi ötekilerden biri.

«Venüs'e Çin dendiğini de ilk kez duyuyorum.»

«Tabii, Çin. Çin su tedavisi. Şu eski işkenceyi hatırlıyor musunuz? Adamı duvara bağlıyorlar. Yarım saatte bir başına bir damla su damlatıyorlar. Ötekisini beklemekten çıldırıyorsun. İşte. Venüs de böyle, tabii daha büyüğü. Biz suya alışık değiliz. Uyuyamazsın, doğru dürüst soluk alamazsın, ıslaklıktan delirmek üzereyim. Kaza geçireceğimizi bilseydik, su geçirmez üniformalarla şapkalar getirirdik. Yağmur başıma çarpmıyor mu, en çok buna deli oluyorum. Öyle ağır ki. Hava tüfeği mermisi gibi. Daha ne kadar dayanırım bilmiyorum.»

«Güneş Tapınağı'nı düşün, oğlum! *Bunları* yapan adam birşey biliyormuş ki yapmış.»

Irmağı geçtiler ve geçerken Güneş Tapınağı'nı düşündüler, ilerde bir yerde, orman yağmurunda pırıl pırıl. Sarı bir evdi bu, güneş gibi yuvarlak, parlak. Kırk fit yüksekliğinde, yüz fit çapında bir evdi, sıcaklık, sessizlik, sıcak yemek ve yağmurdan kurtuluş vardı içinde. Ve Güneş Tapınağı'nın ortasında, tabii, bir de gü-

neş. Sarı ateşten küçük, yüzen, serbest bir küreydi bu. yapının tepesinde bir boşlukta sürükleniyordu, insan oturduğu yerden ona bakabilirdi, sigara tüttürürken, kitap okurken, ufak lokum parçalarıyla süslü sıcak çukulatasını yudumlarken veya başka birşey içerken. Orda duruyordu, sarı güneş, Dünya güneşinin büyüklüğünde, sıcak ve sürekli; ve insan Venüs'ün yağmurlu dünyasını, bu evde kalıp zamanını dilediği gibi geçirdikçe unutuyordu.

Teğmen sırtını dönüp, küreklerini kullanırken dişlerini gıcırdatan üç adama baktı. Mantar kadar beyazdılar, kendisi kadar beyaz. Venüs herşeyi birkaç ayda soldurmuştu. Orman bile geniş, karikatürden bir karabasandı, güneş olmadan nasıl yeşil olabilirdi ki, durmadan yağan yağmur ve karanlıkla? Beyaz, beyaz orman, solgun peynir-rengi yapraklar. ıslak kamamber peynirinden oyulmuş toprak, kocaman şapkalı mantarlara benzeyen ağaç gövdeleri-herşey siyah beyaz. Toprağın kendisi ne zaman görünüyordu ki? Toprak çoğu zaman bir çay, bir dere, bir birikinti, bir gölcük, bir göl, bir ırmak ve sonra, sonunda, deniz değil miydi?

«İşte geldik!»

Çevreye sağanaklar sıçratarak, en ilerideki kıyıya atladılar. Botu söndürdüler ve bir sigara paketine koydular. Sonra, yağmurlu kıyıda durup, birkaç sigara yakmaya çalıştılar, beş dakika kadar sonra, titreye titreye, çakmağı yakıp, avuçlarını birleştirerek sigaralardan birkaç nefes çekmeyi başardılar, ama sigaralar hemen yumuşadı ve bir yağmur damlası daha yetti dudaklarından düşmelerine.

Yürüdüler.

«Bir dakika bekleyin,» dedi Teğmen. «İlerde birşey görür gibi oldum.»

«Güneş Tapınağı mı?»

«Emin değilim. Yağmur kapatıyor.»

Simmons koşmaya başladı. «Güneş Tapınağı!»

«Geri dön. Simmons!»

«Güneş Tapınağı!»

Simmons yağmurda kayboldu. Ötekiler peşinden koştular.

Onu küçük bir açıklıkta buldular, durup baktılar ne bulduğuna.

Roket gemisi.

Bıraktıkları yerde duruyordu. Nasıl olduysa, dolaşıp başladıkları yere gelmişlerdi. Geminin içinde iki ölünün ağzından yeşil bitkiler büyüyordu. Onlar seyrederken, bitki çiçeklendi, taç yapraklar yağmurda döküldü ve bitki öldü.

«Nasıl yaptık bunu?»

«Yakınlarda bir elektrik fırtınası olmalı. Pusulalarımızı bozdu. Başka açıklaması yok.»

«Haklısın.»

«Peki ne yapacağız şimdi?»

«Yeniden başlayacağız.»

«Ulu tanrım, hiç bir yere yakın değiliz ki!»

«Sakin olmaya çalışalım, Simmons.»

«Sakin, sakin! Bu yağmur beni deli ediyor!»

«İdareli kullanırsak iki günlük yiyeceğimiz daha var.»

Yağmur tenlerinde, üniformalarında dansediyordu; yağmur kulaklarından, burunlarından, parmaklarından, dizlerinden sızıyordu. Ormanda donmuş taş çeşmelere benziyorlardı, her delikten su fışkırtan.

Orda dururken uzaktan bir gümbürtü duydular.

Ve canavar yağmurun içinden çıkıverdi.

Canavar binlerce elektrikten mavi bacak üzerinde duruyordu. Çevik ve korkunç bir yürüyüşü vardı. Bacaklarını sepsert darbelerle atıyordu. Bacağının çarp-

tığı her yerde bir ağaç devrilip yanıyordu. Kalın ozon buharları havayı dolduruyor, yağmur, dumanı çıktığı anda söndürüyordu. Canavar yarım mil genişlikte, yarım mil yükseklikteydi, yeri körmüş gibi yokluyordu. Bazen, bir an için, hiç bacağı yokmuş gibi görünüyordu. Sonra, bir anda, karnından binlerce çatal boşalıyordu, mavi - beyaz çatallar, ormana batıyordu.

«İşte elektrik fırtınası,» dedi adamlardan biri. «Pusulalarımızı bozan o işte. Hem de bu tarafa geliyor.»

«Herkes yere yatsın,» dedi Teğmen.

«Koşun!» diye bağırdı Simmons.

«Aptallık etme. Yere yat. Yüksek noktalara çarpıyor. Yara almadan atlatırız belki. Roketten elli fit kadar uzağa yatın. Gücünü orda harcarsa bize dokunmayabilir. Yere!»

Adamlar yattılar.

«Geliyor mu?» diye sordular birbirlerine, bir an sonra.

«Geliyor.»

«Yaklaştı mı?»

«İki yüz yarda ötede.»

«Ne kadar yaklaştı?»

«Geldi bile!»

Canavar geldi, üstlerinde durdu. On mavi şimşek yolladı aşağıya, rokete çarptılar. Roket, vurulmuş bir gong gibi parladı ve madeni bir çınlama çıkardı. Canavar onbeş şimşek daha bıraktı, gülünç bir pantomim gibi oynaştılar, ormana ve sulu toprağa değdiler.

«Hayır, hayır!» Adamlardan biri ayağa fırladı.

«Yere yat, budala!» dedi Teğmen.

«Hayır!»

Şimşek rokete defalarca çarptı. Teğmen başını kolundan kaldırınca mavi alevli parıltıları gördü. Dev kara bulutun başlarının üzerinde siyah bir daire gibi dö-

nüp yüzlerce elektrikten mızrak daha fırlattığını gördü.

Ayağa fırlayan adam şimdi koşuyordu, büyük, sütunlu bir holde koşan biri gibi. Sütunların arasında ordan oraya kaçıyordu. sonunda sütunlardan birkaçı çöktü, bir böcek öldürücünün tellerine konan sineğinkine benzer bir ses duyuldu. Teğmen bunu çocukluğunda yaşadığı bir çiftlikten hatırlamıştı. Kömür olan bir adamın kokusu yayıldı çevreye.

Teğmen başını eğdi. «Yukarı bakmayın,» dedi ötekilere. Kendisinin de her an koşmasından korkuyordu.

Üstlerindeki fırtına birkaç şimşek daha yolladıktan sonra geçip gitti. Yine, yalnız yağmur kaldı, havadan yanık kokusunu temizledi; biraz sonra sağ kalan üç adam oturdular, yürek çarpıntılarının dinmesini beklediler.

Cesede doğru gittiler, belki adamın hayatını hâlâ kurtarabiliriz diye düşünüyorlardı. Yardım etmenin hiç bir yolu olmadığına inanamıyorlardı. Dokunana, evirip çevirene dek ölümü kabul etmeyen adamların doğal tepkisiydi bu, cesedi ya gömeceklerdi, ya da bırakacaklardı orman bir saatte onu örtüversin.

Ceset, yanmış deriyle kaplı bükülmüş çelik gibiydi. Balmumundan bir kuklaya benziyordu, yakma makinesine atılmış ve balmumu, kömür iskelete varana kadar eriyince çekip alınmış bir kuklaya. Sadece dişler beyazdı, sıkılmış kara bir yumruğa gevşekçe takılmış tuhaf, beyaz bir bilezik gibi parlıyorlardı.

«Ayağa kalkmamalıydı.» Bunu nerdeyse aynı anda söylediler.

Orda, daha onlar başında dururken bile ceset kaybolmaya başladı, çevresi bitkilerle sarılıyordu, ufak sarmaşıklar, asmalar ve hatta mezar çiçekleriyle.

Fırtına mavi şimşekler üzerinde uzaklaştı ve gözden kayboldu.

Bir ırmak, bir çay, bir dere, sonra bir sürü başka ırmaklar, çaylar, dereler geçtiler. Gözlerinin önünde ırmaklar belirdi, eski ırmaklar yollarını değiştirirken, yeni ırmaklar köpürüyordu - cıva rengi ırmaklar, gümüş ve süt rengi ırmaklar.

Denize vardılar.

Tek Deniz. Venüs'te yalnızca bir anakara vardı. Bu kara üç bin mil uzunlukta, bin mil genişlikteydi ve bu adanın çevresinde Tek Deniz vardı, yağmurlu gezegenin tümünü kaplıyordu. Tek Deniz, soluk kıyıda hiç kıpırdamadan yatıyordu...

«Burdan,» Teğmen güneye işaret etti. «Bu yolun aşağısında iki Güneş Tapınağı olduğundan eminim.»

«Hazır yapmışken, niye yüz tane daha yapmamışlar sanki?»

«Şu anda yüzyirmi tane var, değil mi?»

«Yüzyirmialtı, geçen aya göre. Bir yıl önce Dünya'da Kongre'den bir tasarı geçirmeye çalıştılar, birkaç tane daha fazla yapılması için; ama hayır. bu işler nasıldır bilirsiniz. Birkaç adamın yağmurdan delirmesini tercih ediyorlar.»

Güneye doğru yola koyuldular.

Teğmen, Simmons ve üçüncü adam, Pickard, yağmurda yürüdüler, hızlı, hafif, hızlı, hafif yağan yağmurda; boşanan, döven, durmadan karaya, denize, yürüyen insanların üstüne yağan yağmurda.

Önce Simmons gördü. «İşte orda!»

«Ne orda?»

«Güneş Tapınağı!»

Teğmen gözlerindeki suyu sildi ve acıtan yağmur darbelerini savuşturmak için elleriyle siper yaptı.

Uzakta sarı bir parıltı vardı, denizin yanındaki ormanın kenarında. Bu, gerçekten de, Güneş Tapınağı'ydı.

Adamlar birbirlerine gülümsediler.

«Haklıymışsın, Teğmen.»

«Şans işte.»

«Arkadaş, canlandım birden, şunu görünce. Haydi!» Simmons adımlarını sıklaştırdı. Ötekiler de, otomatik olarak peşine takıldılar, soluk soluğa, bitkin, ama ayak uydurarak.

«Bana büyük bir fincan kahve,» diye soludu Simmons gülümseyerek. «Bir tabak dolusu da tarçınlı çörek. Orda öylece yatacaksın, bırakacaksın güneş seni ısıtsın, gel keyfim gel. Şu Güneş Tapınaklarını bulan adama madalya vermeli!»

Daha da hızlandılar. Sarı ışık daha da parladı.

«Tedaviyi bulmadan önce bir sürü adam delirmiştir herhalde. Herhalde değit mutlaka.» Simmons'ın sözcükleri adımlarıyla uygun çıkıyordu, «Yağmur, yağmur! Yıllar önce. Bir dostum. Anlamış. Ormanda. Dolaşırken. Yağmurda. Durmadan diyormuş, 'Yağmurda dışarı çıkmamalıymışım. Yağmurda dışarı çıkmamalıymışım. Yağmurda dışarı-' Durmadan böyle diyormuş. Zavallı kaçık.»

«Nefesini tüketme!»

Koştular.

Hepsi gülüyordu. Güneş Tapınağı'nın kapısına vardılar, gülerek.

Simmons kapıyı sonuna kadar açtı. «Hey!» diye bağırdı. «Kahvemi getirin!»

Karşılık yoktu.

Kapıdan içeri girdiler.

Güneş Tapınağı boş ve karanlıktı. Mavi tavanın ortasında yüksek, gazlı bir fısıltıyla yüzen yapma sarı güneş yoktu. Onları bekleyen yemekler de. Bir mahzen gibi soğuktu. Tavandaki yeni açılmış binlerce delikten su sızıyor, yağmur içeri doluyordu, kalın halıların, ağır modern döşemelerin içine işliyor, cam masalardan et-

rafa sıçrıyordu. Orman odanın içinde, kitaplıkların ve divanların üstünde yosun gibi büyüyordu. Yağmur deliklerden süzülüp üç adamın yüzüne düştü.

Pickard hafiften gülmeye başladı.

«Kes sesini, Pickard!»

«Ey tanrılar, bakın ne çıktı karşımıza - yiyecek yok, güneş yok, hiçbirşey yok. Venüslüler - bunu onlar yaptı! Tabii!»

Simmons başını salladı, yüzüne yağan yağmurla. Su, gümüşi saçından ve beyaz kaşlarından süzülüyordu. «Arada bir Venüslüler denizden çıkıp bir Güneş Tapınağı'na saldırıyorlar. Güneş Tapınaklarını yokederlerse, bizi de yokedeceklerini biliyorlar.»

«Peki Güneş Tapınağı silahlarla korunmuyor mu?»

«Tabii.» Simmons öbür taraflara oranla daha kuru bir yere çekildi. «Ama Venüslülerin son saldırısından bu yana beş yıl geçti. Onun için savunmayı gevşettiler. Bu tapınağı habersiz yakalamışlar.»

«Peki cesetler nerde?»

«Venüslüler hepsini denize götürmüştür. İnsanları boğmak için çok zevkli bir yolları var diye duymuştum. Bu şekilde boğulmak yaklaşık sekiz saat sürüyormuş. Ne hoş, değil mi?»

«Bahse girerim bir lokma yiyecek yoktur burda,» diye güldü Pickard.

Teğmen kaşlarını çattı, başıyla Simmons'a bir işaret yaptı. Simmons başını salladı ve oval odanın köşesindeki bir bölmeye gitti. Mutfak ıslak somunlarla, hafif yeşil bir küfle kaplanmış etlerle doluydu. Mutfak tavanındaki yüzlerce delikten yağmur giriyordu.

«Çok zekice.» Teğmen deliklere baktı. «Bu deliklerin hepsini tıkayıp, rahat edebileceğimizi hiç sanmıyorum.»

«Yemek olmadan mı efendim?» diye terslendi Sim-

mons. «Güneş makinesi sökülmüş. Yapabileceğimiz en iyi şey, öteki Güneş Tapınağı'na bir an önce yollanmak olacak. Burdan uzaklığı ne kadar?»

«Fazla değil. Hatırladığıma göre, iki tane birbirine çok yakın tapınak yapmışlardı burda. Beklersek, belki ötekinden bir kurtarma ekibi-»

«Çoktan gelip gitmişlerdir bile, günler önce. Burayı onarmak için altı ay içinde bir grup yollarlar, Kongre'den para alırlarsa tabii. Beklemesek daha iyi.»

«Peki öyleyse, payımıza düşenin geri kalanını yiyip öteki tapınağa gidelim.»

Pickard, «Şu yağmur kafama çarpmasa, birkaç dakika için. Rahatsız edilmemek nasıl birşeymiş bir hatırlasam,» dedi. Ellerini kafatasına koydu ve sıkıca kenetledi. «Hatırlıyorum, okuldayken arkamda bir kabadayı otururdu ve beş dakikada bir beni çimdiklerdi, hiç durmadan çimdiklerdi, bütün gün. Bu haftalarca, aylarca böyle devam etti. Kollarım çürük içindeydi, hep sızlıyordu. Çimdiklenmekten delireceğim sandım. Bir gün, durmadan incinmekten biraz çıldırmış olacağım, arkamı döndüm, teknik resimde kullandığım madeni gönyeyi kaptığım gibi nerdeyse kafasını kesecektim. Ordakiler beni odadan sürüklemeden önce nerdeyse kafaderisini yüzdüm, durmadan bağırıyordum, 'Neden beni rahat bırakmıyor? Neden beni rahat bırakmıyor, arkadaş!'» Elleriyle kafa kemiğini tutmuş, sarsılıyor, kasılıyor, kasılıyordu, gözleri kapalı. «Peki ama *şimdi* ne yapıyorum? Kime vurup, kime benden uzak dur, rahat bırak diyebiliyorum, bu kahrolası yağmur, çimdikler gibi, hep üstümde, tek duyduğum bu, tek hissettiğim bu!»

«Bu akşam dörtte öteki Güneş Tapınağı'nda olacağız.»

«Güneş Tapınağı mı? Şuna bak! Venüs'teki bütün Güneş Tapınakları böyleyse ne olacak? Ya sonra? Hep-

sinin tavanında delikler varsa, yağmur içeri doluyorsa!»

«Şansımızı denememiz gerek.»

«Şansımı denemekten bıktım. Bütün istediğim bir çatı ve biraz sessizlik. Yalnız kalmak istiyorum.»

«Sadece sekiz saat kaldı, dayanırsın.»

«Kaygılanma, dayanacağım tabii.» Ve Pickard güldü, onlara bakmadan.

«Yiyelim,» dedi Simmons onu izleyerek.

Kıyıdan başlayıp yola koyuldular, yine güneye. Dört saat sonra iç tarafa sapıp bir ırmağın çevresinden dolaştılar, ırmak bir mil genişliğindeydi, öyle hızlı akıyordu ki botla geçmek olanaksızdı. Altı mil içe saptılar, vardıkları yerde ırmak topraktan fışkırıyordu, birdenbire, ölümcül bir yara gibi. Yağmurda, katı toprakta yürüyüp denize döndüler.

«Uyumam gerek,» dedi Pickard sonunda. Yere çöktü. «Dört haftadır uyumuyorum. Denedim ama olmadı. Burda uyuyacağım.»

Gök kararıyordu. Venüs gecesi bastırıyordu, öyle kapkaraydı ki, devam etmek tehlikeli olurdu. Simmons ve Teğmen de yere çöktüler, Teğmen. «Pekâlâ, bakalım ne olacak,» dedi. «Daha önce de denedik, bilemiyorum. Bu havada uyumak pek kolay değil.»

Serilip yattılar, su ağızlarına girmeyecek biçimde başlarını desteklediler ve gözlerini yumdular.

Teğmenin gözü seyiriyordu.

Uyuyamadı.

Teninde sürünen birşeyler vardı. Üzerinde kat kat birşeyler büyüyordu. Damlalar düşüyor, öteki damlalara değiyor, birikip bedeninden aşağı sızıyordu, bunlar teninde kıpırdanırken, ormanın küçük otları giysisinde kök salıyordu. Sarmaşığın kıvrılıp üzerinde ikinci bir giysi olduğunu hissetti; küçük çiçeklerin tomurcukla-

nıp açtığını, sonra da yaprak döktüğünü hissetti ve yağmur hâlâ bedeninde, kafasında pıtırdıyordu. Aydınlık gecede —çünkü bitkiler karanlıkta ışıyordu— öteki iki adamın çizgilerini seçebiliyordu, yere devrilmiş ve üzerlerine ot ve çiçekten kadife örtüler çekmiş kütükler gibiydiler. Yağmur yüzüne vurdu. Elleriyle yüzünü kapadı. Yağmur boynuna vurdu. Karınüstü döndü, çamurun içinde, lastiksi bitkilerin üstünde, yağmur sırtına, bacaklarına vurdu.

Birden ayağa fırladı ve suyu üzerinden silkmeye başladı. Binlerce el dokunuyordu sanki, ama artık dokunulmak istemiyordu. Tökezledi ve başka birşeye çarptı, bu Simmons'tı. o da yağmurda ayağa kalkmış, nem aksırıyordu, öksürüyor, öğürüyordu. Sonra Pickard kalktı, bağırdı, oraya buraya saldırdı.

«Ağır ol, Pickard!»

«Yeter, yeter artık!» diye haykırdı Pickard. Silahını altı kez gece göğüne ateşledi. Barutlu aydınlığın ışıltılarında yağmur damlalarından ordular gördüler, geniş, kıpırtısız bir kehribarda asılı kalmış, bir an için, patlamanın etkisinden duraksar gibi, onbeş milyar damlacık, on beş milyar gözyaşı, onbeş milyar sus, beyaz kadifeden bir zemin üstünde duran değerli taşlar. Ve sonra, ışık sönünce, resimlerinin çekilmesini beklemiş olan damlalar. aşağıya saldırmayı yarı bırakmış damlalar, üzerlerine düştü, batarak, soğuk ve acıtan bir böcek bulutu halinde.

«Yeter! Yeter artık!»

«Pickard!»

Ama Pickard sadece ayakta duruyordu artık, yalnız. Teğmen ufak bir el feneri yakıp Pickard'ın ıslak yüzüne tuttuğunda, adamın gözleri irileşmiş, ağzı açılmış, yüzü yukarı dönüktü, su diline çarpıp sıçrıyordu, çarpıp

iri gözlerini boğuyordu, burun deliklerinden fısıltılı köpükler çıkarıyordu.

«Pickard!»

Adam karşılık vermedi. Uzun bir süre orda öylece durdu, su kabarcıkları beyazlaşmış saçında kırılıyor, değerli yağmur damlacıklarından kelepçeler bileklerinden, boynundan süzülüyordu.

«Pickard! Gidiyoruz. Devam ediyoruz. Arkamızdan gel.»

Yağmur Pickard'ın kulaklarından süzülüyordu.

«Duyuyor musun, Pickard!»

Bir kuyuya bağırmak gibiydi bu.

«Pickard!»

«Onu rahat bırak!» dedi Simmons.

«Onsuz gidemeyiz.»

«Ne yapalım yani, sırtımıza mı alalım?» diye atıldı. «Ne kendine bir yararı var, ne de bize. Ne yapacak biliyor musun? Burda böyle durup boğulacak.»

«Ne?»

«Şimdiye kadar öğrenmen gerekirdi. Hikâyeyi bilmiyor musun? Burda böyle duracak, başı yukarıda, yağmur burundeliklerine, ağzına dolacak. Su soluyacak.»

«Hayır.»

«General Mendt'i de bu halde bulmuşlardı. Bir kayaya oturmuştu, başını geriye atmış yağmur soluyordu. Ciğerleri suyla doluydu.»

Teğmen feneri hareketsiz yüze çevirdi. Pickard'ın burundelikleri fısıltılı ıslak bir ses çıkarıyordu.

«Pickard!» Teğmen yüzünü tokatladı.

«Seni hissetmiyor bile,» dedi Simmons. «Birkaç gün bu yağmurda dur, ne yüzün, ne ayağın, ne elin kalır.»

Teğmen korkuyla kendi eline baktı. Eli hissetmiyordu.

«Ama Pickard'ı burda bırakamayız.»

«Ne yapacağımızı göstereyim.» Simmons silahını ateşledi.

Pickard yağmurlu toprağa düştü.

Simmons, «Kıpırdama, Teğmen,» dedi. «Silahım sana da işler. Düşün; ya ayakta, ya oturarak boğulacaktı. Böylesi daha kolay.»

Teğmen cesede baktı. «Ama onu öldürdün.»

«Evet, çünkü bir yük olarak o bizi öldürecekti. Yüzünü gördün. Delirmişti.»

Bir an sonra Teğmen başını salladı.

Yağmura yürüdüler.

Karanlıktı, el fenerinin ışığı yağmuru ancak birkaç metre delebiliyordu. Yarım saat sonra durmak zorunda kaldılar, gecenin geri kalanını oturarak geçirdiler, açlıktan mideleri kazınıyordu, şafağın sökmesini beklediler; şafak söktüğünde, hava kurşun rengindeydi, önceki gibi durmadan yağmur yağıyordu, yine yürümeye başladılar.

«Yanlış hesapladık.» dedi Simmons.

«Hayır. Bir saat daha var.»

«Yüksek sesle konuş. Seni duyamıyorum.» Simmons durdu, gülümsedi. Kulaklarına dokundu. «Kulaklarım. Yoklar artık. Bu boşanan yağmur sağır etti beni sonunda.»

«Hiç bir şey duymuyor musun?» dedi Teğmen.

«Ne?» Simmons'ın gözleri şaşkındı.

«Hiç. Haydi.»

«Ben burda bekleyeceğim. Sen devam et.»

«Bunu yapamazsın.»

«Seni duymuyorum. Sen git. Ben yorgunum. Güneş Tapınağı'nın bu yolun üstünde olduğuna inanmıyorum. Öyleyse bile, çatısı deliklerle doludur, öteki gibi. Ben burda oturacağım.»

«Kalk ayağa!»

«Hoşçakal, Teğmen.»

«Artık vazgeçemezsin.»

«Silahım kalacağını söylüyor. Artık umurumda değil. Daha delirmedim, ama yakındır. O yolu yürümek istemiyorum. Sen gözden kaybolur kaybolmaz bu silahı kendim için kullanacağım.»

«Simmons!»

«Adımı söyledin. Dudaklarından okudum.»

«Simmons.»

«Bak, bu bir zaman sorunu. Ya şimdi ölürüm, ya birkaç saat sonra. Öteki Tapınağa gidene kadar bekle, eğer gidebilirsen ve çatıdan akan yağmuru gör. Ne hoş olur, değil mi?»

Teğmen bekledi, sonra yürüdü gitti, yağmurda bata çıka. Bir kez dönüp seslendi, ama Simmons orda öylece oturuyordu, elinde silahı, gözden kaybolmasını bekliyordu. Başını salladı ve Teğmene devam etmesini işaret etti.

Teğmen silahın sesini duymadı bile.

Yürürken çiçek yemeye başladı. Bir süre midesinde durdular, zehirli değildiler, ama besleyici de değillerdi, kusup çıkardı bir iki dakika sonra.

Bir kez de birkaç yaprak koparıp kendine şapka yapmaya çalıştı, ama önceden denemişti; yağmur yaprakları başından süpürüp götürdü. Koparıldığı an, bitkiler hemen çürüyüp, parmaklarının arasında kurşun rengi kümeler haline geliyordu.

«Bir beş dakika daha,» dedi kendi kendine. «Bir beş dakika daha ve sonra denize yürüyeceğim, yürümeye devam edeceğim. Biz buna alışık değiliz; hiç bir dünyalı buna dayanamadı, dayanamayacak. Sinirlerim, sinirlerim.»

Bata çıka, çamur ve çalı çırpı dolu bir denizden geçip küçük bir tepeye vardı.

Uzakta silik sarı bir leke beliriverdi, soğuk su perdelerinin arasından.

Öteki Güneş Tapınağı.

Ağaçların içinde, uzun, yuvarlak, sarı bir yapı, uzakta. Bir an öyle durdu, sallanarak, baktı.

Koşmaya başladı, sonra yavaşladı, korkmuştu. Seslenmedi. Ya biraz önceki tapınaksa? Ya ölü Güneş Tapınağıysa, içinde güneş olmayan? diye düşündü.

Ayağı kaydı, düştü. Yat burda, diye düşündü; bu o değil. Yat burda. Yararı yok. Su iç, istediğin kadar.

Ama yeniden doğrulmayı başardı, birkaç çaydan geçti, sarı ışık giderek parlıyordu, yine koşmaya başladı, ayakları aynalar, camlar parçalayarak, kolları elmaslara, değerli taşlara savrularak.

Sarı kapının önünde durdu. Üzerinde GÜNEŞ TAPINAĞI yazıyordu. Uyuşmuş elleriyle yazıyı yokladı. Sonra tokmağı çevirip içeri yığıldı.

Bir an durup çevresine bakındı. Arkasında yağmur kapıyı dövüyordu. Önünde, alçak bir masanın üstünde, gümüş bir kapta buharı tüten bir sıcak çukulata duruyordu ve bir fincan, dolu, içinde ufak lokumlar. Onun yanında, başka bir tepside, kalın sandviçler, içlerinde dolu dolu tavuk eti, taze domates, yeşil soğan. Ve tam gözünün önünde, bir çubukta, büyük yeşil bir Türk havlusu asılıydı, ıslak giysileri atmak için bir sandık ve sağında küçük bir odacık vardı, içerde, insanı anında kurutacak sıcacık ışınlar. Ve bir sandalyenin üstünde, yeni bir üniforma, biri için bekliyordu —kendisi veya kaybolmuş başka biri için— giyilmeye hazır. Daha ileride, buharı tüten bakır demliklerde kahve, hafif hafif çalacak bir pikap, kırmızı, kahverengi ciltli kitaplar. Ve kitapların yanında, bir yatak, yumuşak, kalın bir yatak, üzerine çıplak uzanıp, uzun odadaki büyük, parlak şeyin ışınlarını çekmek için.

Elini gözlerine götürdü. Kendine doğru gelen başka adamlar gördü, ama hiçbirşey söylemedi onlara. Bekledi, gözlerini açtı ve baktı. Su, üniformasından akıp ayaklarında bir gölcük oluşturmuştu, kuruduğunu hissetti, saçlarından, yüzünden, göğsünden, kollarından, bacaklarından süzülüyordu su.

Güneşe bakıyordu.

Odanın ortasında asılıydı, kocaman, sarı, sıcak. Ses çıkarmıyordu, odada hiç ses yoktu. Kapı kapalıydı, yağmursa. sızlayan bedeninde sadece bir anı. Güneş, odanın mavi göğünde, yüksekte asılıydı, ılık, sıcak, sarı, çok güzel.

Birkaç adım attı giysilerini parçalayarak.

SON YAYA

Sisli bir kasım akşamı saat sekizde kentin büründüğü o sessizliğe girmek, genleşen beton kaldırıma basmak, üzeri et kaplı çatlakları adımlamak ve elleri cepte sessizliklerin arasından yürümek: Bay Leonard Mead'in yapmayı en çok sevdiği şey buydu işte. Bir kavşağın köşesinde durur, ay ışığının aydınlattığı dört yöne doğru uzanan yaya kaldırımlarına bakar, hangi yana gideceğine karar vermeye çalışırdı, ama aslında hiç de önemi yoktu bunun; MS. 2052 yılının bu dünyasında yapayalnızdı, ya da onun gibi birşey; sonunda kararını verir, bir yol seçer ve önüne sigara dumanı gibi buzlu hava kalıpları göndererek yürümeye koyulurdu.

Kimi zaman saatlerce, millerce yürür ama evine dönmesi ancak geceyarısını bulurdu. Yolunun üzerinde karanlık pencereli kulübeler, evler görürdü; bunun da, pencerelerin ardında titrek ateşböceği parıltılarının belirdiği bir mezarlıkta yürümekten pek farkı yoktu. Bir perdenin geceye karşı henüz çekilmemiş olduğu oda duvarlarında birdenbire gri hayaletler ortaya çıkar, ya da mezar - benzeri bir yapının hâlâ açık penceresinden fısıltılar ve mırıldanmalar duyulurdu.

Bay Leonard Mead duraklar, başını çevirir, dinler, bakar ve ayakları yumru yumru kaldırımda hiç ses çıkarmadan yoluna devam ederdi. Çünkü uzun süre önce akıllılık edip gece dışarı çıkarken altı lastik pabuç-

lar giymeye başlamıştı; yoksa, topuklu pabuçlar giydiği zaman, küme küme köpekler kendisine havlayarak eşlik ediyordu, ayrıca, ışıklar yanabilir, yüzler belirebilir ve tüm bir sokak, kasım akşamında yalnız başına geçen bir biçim, yani kendisi yüzünden ayağa kalkabilirdi.

Bu akşam, yolculuğuna batı yönünde, gizlenmiş denize doğru başladı. Havada güzel, billur bir don vardı; burnu sızlatıyor, ciğerleri bir Noel ağacı gibi içten alevlendiriyordu; soğuk ışığın yanıp söndüğü hissediliyordu, tüm dallar görünmeyen bir karla örtülmüştü. Zevkle, yumuşak pabuçlarının güz yaprakları içinde çıkardığı belirsiz çıtırtıları dinledi, dişlerinin arasından soğuk, dingin bir ıslık çıkıyordu. geçerken yerden ara sıra bir yaprak alıyor, seyrek lamba ışıklarında iskeletini inceliyor, paslı kokusunu içine çekiyordu.

«Hey içerdekiler, selam,» diye fısıldıyordu geçtiği her eve. «Bu gece Kanal 4, Kanal 7, Kanal 9'da ne var? Sığır çobanları nereye koşuşuyorlar böyle, ya Birleşik Amerika Süvarileri öbür tepenin üzerinden yardıma geliyorlar mı?

Sokak sessiz, uzun ve boştu, yalnızca, açık ovada bir atmacanın gölgesi gibi hareket eden kendi gölgesi vardı. Gözlerini kapayıp, donmuş gibi hiç kımıldamadan dursa, kendini bir ovanın ortasında, soğuk, rüzgârsız, tek bir ev olmayan, arkadaş olarak yalnızca kuru ırmak yataklarının ve sokakların bulunduğu bir Arizona çölünde düşleyebiliyordu.

«Saat kaç şimdi?» diye sordu evlere. bileğindeki saate bakarak. «Akşam sekiz buçuk mu? Bir sürü, çeşit çeşit cinayet zamanı, değil mi? Bilgi yarışması? Bir revü? Sahneden düşen bir komedyen?»

Ay beyazı bir evden gelen bir kahkaha mırıltısı mıydı bu? Duraksadı, ama başka birşey olmayınca yoluna

devam etti. Yaya kaldırımının düzgün olmayan bir yerinde tökezledi. Çimento, çiçek ve otların altında seyreliyordu. Gece gündüz, binlerce mil yürüdüğü on yıl boyunca, yürüyen başka biriyle hiç karşılaşmamıştı, bir kez bile.

İki anayolun kenti çaprazladığı yerde sessiz duran bir yoncayaprağı kavşağa geldi. Gün boyunca gök gürültüsüne benzer bir araba seli olurdu burada, benzin istasyonları açık, çabalayan büyük bir böcek ve bokböcekleri gibi ardı arkası kesilmeyen bir yer arayışı, egzostlardan çıkan belli belirsiz bir duman, uzak evlere doğru yolculuk. Ama şimdi bu anayollar kuru mevsimde birer dere gibiydiler, hepsi taş, yatak ve ayışığı.

Bir yan sokaktan geri dönerek evine doğru yola koyuldu. Hedefinin bir blok yakınındaydı ki bir araba ansızın köşeyi dönerek üzerine delici bir ışık konisi savurdu. Aydınlıktan şaşkına dönüp sonra da ona doğru çekilen bir gece güvesi gibi, büyülenmişçesine durdu.

Metalik bir ses kendisine seslendi:

«Ağır ol! Olduğun yerde kal! Kımıldama!»

Durdu.

«Eller yukarı!»

«Ama-» dedi.

«Eller yukarı! Yoksa vururuz!»

Polis elbette, ama ne ender, ne inanılmaz bir şey; üç milyonluk bir kentte yalnız bir tane polis arabası vardı, doğru değil miydi? Bir yıl çağdan, seçim yılı olan 2051'den beri kuvvetler üç arabadan bire indirilmişti. Suç oranı azalıyordu; bu, sokakları dolaşıp duran tek araba dışında artık polise gerek yoktu.

«Adınız?» dedi polis arabası metalik bir fısıltıyla. Gözlerine vuran parlak ışık yüzünden içerdeki adamları göremiyordu.

«Leonard Mead.» dedi.

«Yüksek sesle!»

«Leonard Mead!»

«İş ya da meslek?»

«Sanırım yazarlık.»

«Mesleği yok,» dedi polis arabası kendi kendine konuşurcasına. Işık yüzünden kımıldayamıyordu, göğsüne iğne saplanmış bir müze eşyası gibiydi.

«Öyle sayılır,» dedi Bay Mead. Yıllardır yazmamıştı. Dergi ve kitaplar artık satmıyordu. Herşey geceleyin mezar - benzeri evlerde oluyor artık, diye düşündü, hayalini sürdürerek. Mezarlar, televizyon ışığıyla kötü bir biçimde aydınlatılmış, insanların ölü gibi oturduğu; gri ya da çokrenkli ışıkların yüzlerine dokunduğu, ama gerçekte *onlara* dokunmadığı mezarlar.

«Mesleği yok,» dedi pikap sesi ıslık çalarak. «Dışarıda ne yapıyorsunuz?»

«Yürüyüş,» dedi Leonard Mead.

«Yürüyüş!»

«Sadece yürüyüş,» dedi ama yüzü buz kesmişti.

«Yürüyüş, sadece yürüyüş mü?»

«Evet efendim.»

«Nereye? Ne için?»

«Hava için. Görmek için.»

«Adresiniz?»

«Onbir Güney Saint James Caddesi.»

«Evinizde hava var, değil mi, Bay Mead?»

«Evet.»

«Görüntülü bir ekranınız da var, görmek için. değil mi?»

«Hayır.»

«Hayır mı?» Kendi içinde bir suçlama olan çıtırtılı bir sessizlik çöktü.

«Evli misiniz Bay Mead?»

«Hayır.»

«Evli değil,» dedi polis arabası ateşli pırıltının ardında. Ay, yıldızların arasında yüksek ve berraktı, evlerse gri ve sessiz.

«Kimse istemedi beni,» dedi Leonard Mead gülümseyerek.

«Sizle konuşulmadıkça konuşmayın!»

Leonard Mead soğuk gecede bekledi.

«Sadece *yürüyüş* mü, Bay Mead?»

«Evet.»

«Ama ne amaçla olduğunu açıklamadınız.»

«Açıkladım; hava için, görmek için ve yürümek için.»

«Bunu sık sık yapar mısınız?»

«Yıllardır her gece.»

Polis arabası radyosu belli belirsiz vızıldayarak caddenin ortasında duruyordu.

«Pekâlâ, Bay Mead,» dedi.

«Hepsi bu mu?» diye sordu kibarca.

«Evet,» dedi ses. «Buraya.» Bir iç çekiş, bir patlama oldu. Polis arabasının arka kapısı açıldı. «Girin.»

«Bir dakika, ben hiç birşey yapmadım!»

«Girin!»

«İtiraz ediyorum.»

«Bay Mead.»

Ansızın sarhoş olmuş gibi bir adım yürüdü. Arabanın ön penceresini geçerken içeri baktı. Umduğu gibi, ön koltukta, daha doğrusu arabada hiç kimse yoktu.

«Girin.»

Elini kapıya koyup arka koltuğa göz attı, burası küçük bir hücreydi, parmaklıkları olan küçük, kara bir kodes. Perçinlenmiş çelik kokuyordu; çok temiz. katı ve antiseptik kokuyordu. Yumuşak hiç birşey yoktu orda.

«Tanık olarak gösterebileceğiniz bir karınız olsaydı,» dedi ses. «Ama-»

«Beni nereye götürüyorsunuz?»

Araba duraksadı, daha doğrusu vızıldayan bir klik sesi çıkardı, sanki bir yerde, elektrik gözlerin altında, zımba delikli bir kart, bir bilgi kartı çıkarıyordu. «Geçmişe Özlem Eğilimleri Üzerine Psikiyatrik Araştırma Merkezi'ne.»

Bindi. Kapı yumuşak bir sesle kapandı. Polis arabası gece yolları içinden titrek ışıklarını ileriye uzatarak geçti.

Bir an sonra bir sokakta bir evden geçtiler, evlerin karanlık olduğu bir kentteki bir evden, ama bu özel evin tüm ışıkları parıl parıl yanıyordu, her pencere soğuk karanlıkta dörtgen ve sıcak olan sapsarı bir parıltıydı.

«Bu benim evim,» dedi Leonard Mead.

Kimse karşılık vermedi.

Araba boş ırmak-yatağı caddelerinden geçerek, boş caddeleri boş kaldırımlarla geride bıraktı, ne bir ses ne de bir hareket oldu kasım gecesinin ayazında bundan sonra.

